

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní**

Bezhotovostní platební styk v Komerční bance, a. s.

Lucie Dalecká

**Bakalářská práce
2010**

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav ekonomiky a managementu
Akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lucie DALECKÁ**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku - Management malých a středních podniků**

Název tématu: **Bezhotovostní platební styk v Komerční bance**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Stanovení cílů bakalářské práce
  2. Význam peněžních trhů
  3. Popis druhů služeb poskytovaných komerčními bankami
  4. Charakteristika Komerční banky
  5. Druhy platebního styku v Komerční bance Pardubice
  6. Srovnání bezhotovostního platebního styku Komerční banky s vybranými bankami
  7. Formulace závěrů k zjištěným poznatkům
-

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- DVOŘÁK, Petr. Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty. PRAHA: Linde Praha a.s. 2001. ISBN 80-7201-141-3.
KALEBIS, Zbyněk. Bankovní služby v praxi. 1. vyd. BRNO: Computer Press 2005. ISBN 80-251-0882-1.
PÁNEK, Dalibor. Bankovní služby. 1. vyd. BRNO: Masarykova univerzita 2001. ISBN 80-210-2691-1.
POLOUČEK, Stanislav, a kol. Bankovníctví. 1. vyd. PRAHA: C. H. Beck 2006. ISBN 80-7179-462-7.
RENDULOVÁ, Elvíra, LEKS, Jaroslav. Banky a platební styk. 1. vyd. BRNO: Computer Press 2004. ISBN 80-251-0321-8.
REVENDA, Zbyněk, NANDEL, Martin, a kol. Bankovníctví a peněžní ekonomie. 4. vyd. PRAHA: Management Press 2005. ISBN 80-85943-06-9.
SEKERKA, Bohuslav. Bankovníctví. 1. vyd. PARDUBICE: Univerzita Pardubice 2003. ISBN 80-7194-592-7.

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Pavel Duspiva, CSc.
Ústav ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: 25. června 2009

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2010

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 14. srpna 2009

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v této práci použila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena, že na moji práci se vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon. Týká se to zejména skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 27.4.2010

Lucie Dalecká

PODĚKOVÁNÍ

Velmi ráda bych poděkovala a vyslovila uznání všem, kteří mi pomáhali při vzniku této práce. Především doc. Ing. Pavlu Duspivovi CSc., vedoucímu mé bakalářské práce za trpělivé vedení a množství praktických rad.

Zvláštní poděkování patří rodičům za poskytnuté zázemí a trpělivost při mém studiu.

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá bezhotovostním platebním stykem, který je dostupný na českém finančním trhu. Využívá příkladu portfolia Komerční banky, a. s..

Ve čtvrté kapitole této práce se čtenář teoreticky seznámí s platebním stykem a jeho druhy v obecné rovině. Další kapitola je věnována charakteristice a historii Komerční banky, a. s., která je jednou z nejvýznamnějších bankovních domů na českém finančním trhu. Šestá kapitola popisuje podrobně jednotlivé typy platebního styku, které ve svém portfoliu KB nabízí soukromým, firemním a dalším klientům. V sedmé a poslední kapitole následuje komparace vybraných druhů platebního styku KB s typově shodnými druhy poskytovanými Českou spořitelnou, a. s., GE money bank, a. s. a Československou obchodní bankou, a. s..

Klíčová slova:

Bankovní účet
Bankovníctví
Bezhotovostní platební styk
Hotovostní platební styk
Platební karta
Příkaz k úhradě
Přímé bankovníctví
Směnka
Šek

Title:

The cashless payment system in Komerční banka, a. s.

ANNOTATION

Bachelor work deals with the cashless payment system, which is available on the Czech market. It uses the example of a portfolio of Komerční banka, a. s..

In the fourth chapter of this work with theory, the reader familiar with payment systems and the species generally. Another chapter is devoted to the characteristics and history of Komerční banka, a. s., and that is one of the leading banks in the Czech financial market. The sixth chapter describes in detail the various types of payments, which in its portfolio has allowed private, corporate and other clients. The seventh and last chapter is followed by a comparison of selected types of payment files to the kinds of identical type provided by Česká spořitelna, a. s., GE Money Bank, a. s. and Československá obchodní banka, a. s..

Keywords:

Bank Account

Banking

Cashless payments

Cash payments

Credit card

Payment order

Direct Banking

Exchange

Check

OBSAH

Seznam tabulek

Seznam grafů

Seznam obrázků

Seznam příloh

Seznam zkratk

ÚVOD	16
1 Peněžní trh	18
1.1 Význam peněžního trhu	18
1.2 Nástroje peněžního trhu	19
1.3 Subjekty peněžního trhu	20
2 OBCHODNÍ BANKOVNICTVÍ	21
2.1 Bankovní systém v České republice.....	21
2.2 Druhy obchodních bank na českém trhu	22
2.3 Bilance a výkaz zisku a ztrát obchodní banky	23
3 BANKOVNÍ PRODUKTY	24
3.1 Charakteristika bankovních produktů	24
3.2 Druhy bankovních produktů.....	25
3.2.1 Finančně úvěrové bankovní produkty	25
3.2.2 Depozitní bankovní produkty.....	27
3.2.3 Platební bankovní produkty	29
3.3 Cena bankovních produktů.....	29
4 PLATEBNÍ STYK	31
4.1 Nástroje platebního styku.....	33
4.1.1 Bankovní převody	33
4.1.2 Šeky.....	34

4.1.3	Směnky.....	35
4.1.4	Platební karty.....	35
4.2	Hotovostní platební styk.....	37
4.3	Bezhotovostní platební styk	38
4.4	Elektronický platební styk.....	38
5	KOMERČNÍ BANKA, A. S.....	41
5.1	Historie banky	41
5.2	Charakteristika banky.....	41
6	POSKYTOVANÉ SLUŽBY KOMERČNÍ BANKY, A. S.....	45
6.1	Portfolio služeb Komerční banky, a. s.	45
6.1.1	Platební styk	46
6.1.2	Balíčky a běžné účty	48
6.1.3	Platební karty.....	51
6.1.4	Šeky.....	53
6.1.5	Přímé bankovníctví	54
6.2	Sazebník služeb	55
6.2.1	Sazebník platebního styku.....	55
6.2.2	Sazebník balíčků a běžných účtů	56
6.2.3	Sazebník platebních karet.....	59
6.2.4	Sazebník šeků.....	60
7	Analýza produktů Komerční banky, a. s. s vybranými bankami	62
7.1	Porovnání platebního styku	62
7.2	Porovnání balíčků a běžných účtů.....	64
7.2.1	Případová studie – Aspirační metoda.....	65
7.2.2	Případová studie – běžný občan	65

7.2.3	Případová studie – student vysoké školy.....	66
7.2.4	Případová studie – malý podnikatel	68
7.3	Porovnání přímého bankovníctví	69
7.4	Porovnání šeků	71
7.5	Zhodnocení.....	73
ZÁVĚR.....		75
POUŽITÁ LITERATURA.....		77
Přílohy		79

SEZNAM TABULEK

Tab. 1	Měnověpolitické nástroje
Tab. 2	Poskytování úvěrů podle doby splatnosti
Tab. 3	Druhy platebního styku
Tab. 4	Základní členění příkazů k úhradě
Tab. 5	Třídění platebních karet
Tab. 6	Způsoby ovládání účtů klientem na dálku
Tab. 7	Sazebník platebního styku KB v Kč
Tab. 8	Základní poplatky KB v Kč
Tab. 9	Seznam běžných účtů KB pro občany
Tab. 10	Úrokové sazby běžných účtů KB pro občany v %
Tab. 11	Srovnání běžných účtů KB pro mládež a studenty
Tab. 12	Úrokové sazby běžných účtů KB pro mládež a studenty v %
Tab. 13	Srovnání běžných účtů KB pro podnikatele a menší firmy
Tab. 14	Úrokové sazby běžných účtů KB pro podnikatele a menší firmy v %
Tab. 15	Srovnání debetních platebních karet KB
Tab. 16	Srovnání poplatků za cestovní šeky KB v Kč
Tab. 17	Srovnání poplatků za bankovní šeky KB v Kč
Tab. 18	Srovnání poplatků za soukromé šeky KB v Kč
Tab. 19	Porovnání poplatků vybraných bank za příkazy podané na pobočce v Kč
Tab. 20	Porovnání poplatků vybraných bank za příkazy podané přes internet v Kč
Tab. 21	Porovnání poplatků vybraných bank za příkazy podané přes telefon v Kč
Tab. 22	Porovnání základních poplatků vybraných banky v Kč
Tab. 23	Porovnání balíčků vybraných bank pro běžné občany
Tab. 24	Porovnání balíčků vybraných bank pro studenta vysoké školy
Tab. 25	Porovnání balíčků vybraných bank pro malého podnikatele
Tab. 26	Porovnání poplatků za telefonní bankovníctví u vybraných bank v Kč
Tab. 27	Porovnání poplatků za internetové bankovníctví u vybraných bank v Kč
Tab. 28	Srovnání soukromých šeků u vybraných bank

SEZNAM GRAFŮ

- Graf 1 Vývoj kurzu akcií KB v roce 2008
- Graf 2 Vývoj ceny akcií KB a indexu PX v letech 2003 – 2008 v Kč
- Graf 3 Srovnání cestovních šeků v Kč
- Graf 4 Srovnání bankovních šeků v Kč

SEZNAM OBRÁZKŮ

- Obrázek 1   Struktura finančního trhu
- Obrázek 2   Druhy klientských bankovních účtů

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha A Základní struktura bilance banky, Základní struktura výkazu zisku a ztrát
- Příloha B Vývoj platebních karet
- Příloha C Schéma hlasové expresní linky Komerční banky, a. s.
- Příloha D Přehled komerčních bank na českém trhu
- Příloha E Výpis z obchodního rejstříku Komerční banky, a. s.

SEZNAM ZKRATEK

AUD	Australský dolar
CAD	Kanadský dolar
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČS	Česká spořitelna, a. s.
ČSFR	Československá federativní republika
ČSOB	Československá obchodní banka, a. s.
DKK	Dánská koruna
EU	Evropská unie
EUR	Euro
FNM	Fond národního majetku
GBP	Britská libra
GE	GE-Money Bank, a. s.
GPRS	General Packet Radio Service (mobilní datová služba přístupná pro uživatele mobilního telefonu)
GSM	Global system for mobile communication (globální systém pro mobilní komunikaci)
CHF	Švýcarský frank
IVR	Interactive voice response
KB	Komerční banka, a.s.
NOK	Norská koruna
PIN	Personal Identification Numer (osobní identifikační číslo)
PLN	Polský zlotý
SEK	Švédská koruna
SIM	
SIPO	Sdružené Inkaso Plateb Obyvatelstva
SMS	Short message service
SWIFT	Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication (Společnost pro celosvětovou mezibankovní finanční komunikaci)
ÚAMK	Ústřední AutoMotoKlub ČR (společnost poskytující služby motoristům)
USD	Americký dolar
WAP	Wirless Application Protocol (aplikace bezdrátového protokolu)

ÚVOD

Prvními bankovními institucemi působícími na území samostatného Československa kolem roku 1918 byly například prvorepublikové kampaňky.

Od té doby prošlo obchodní bankovníctví výraznými změnami a s růstem finančních operací docházelo k vývoji poskytovaných služeb a produktů a razantnímu zvýšení počtu finančních institucí a jejich poboček. K největšímu rozmachu obchodního bankovníctví došlo po sametové revoluci v roce 1989. V současné době dochází ke stabilizaci peněžního trhu a počet bank se ustálil a jejich věrohodnost stoupla.

V dnešní době banky poskytují širokou paletu služeb a produktů a jsou schopny uspokojit i náročného klienta. Výpočetní technika hýbe světem a silně také ovlivňuje bankovní sektor. Dnes je možné ovládat své bankovní účty z mobilního telefonu, v pohodlí domova ze svého počítače nebo přes televizní digitální vysílání. Díky vyspělosti výpočetní techniky se také minimalizují transakce s hotovými penězi a stále častěji se využívají k placení za zboží a služby platební karty.

Banky a spořitelny poskytují vedle vedení účtu ještě hypoteční půjčky, úvěry a různá spoření, kterými zhodnocují peníze svých klientů. Jelikož vlastnit bankovní účet se stává nutností, nabízí se otázka: Jaká banka je pro konkrétního klienta nejvýhodnější? Každá banka se snaží svou nabídkou služeb získat a udržet své klienty.

Studie se zabývá službami Komerční banky, a. s., jejími produkty a poplatky. Dále je porovnává s Českou spořitelnou, a. s., s GE Money Bank, a. s. a ČSOB, a. s..

Ke studii a analýzám ve studentské práci dochází proto, že Komerční banka, a. s. patří mezi nejvýznamnější peněžní instituce s dvacetiletou tradicí s významným základním kapitálem. Je také bankou univerzální. Její služby využívá téměř 1,63 milionů zákazníků a má pokrytí po celé ČR.

Podstatou a cílem studie je rozpracování služeb Komerční banky, a. s. hlavně druhů příkazů v bezhotovostním platebním styku, platebních karet a druhů kont. Blíže porovnává sazby

platebního styku, základní poplatky běžných účtů a balíčků Komerční banky, a. s. pro běžné občany, studenty i podnikatele. Analyzuje a vyhodnocuje úrokové sazby, druhy platebních karet a šeky s vybranými bankovními domy.

K dosažení cílu studie je použito vícekriteriální Aspirační metody.

Hlavním cílem této studie je vybrat nejvýhodnější a nejkompexnější produkt bankovníctví na našem trhu pro konkrétního klienta, ale i transparentní porovnání jednotlivých produktů pro širokou veřejnost. Tím se usnadní a zpřehlední klientům výběr produktu, který je pro ně nejvýhodnější.

Údaje a fakta jenž jsou použity ve studii služeb Komerční banky, a. s. a ostatních bank jsou čerpány z odborných knih, internetových vyhledávačů, sazebníků a osobních kontaktů na pobočkách bank. Analýzy a vyhodnocení pak provádí sám autor.

1 Peněžní trh

Většina subjektů v tržní ekonomice čelí situaci, kdy má přebytek finančních prostředků nebo jejich nedostatek. Význam peněžního trhu spočívá v tom, že zabezpečuje tok peněžních prostředků od přebytkových subjektů k deficitním. Peněžní trh je součástí trhu finančního. Pohled na rozdělení finančního trhu je znázorněn na obrázku 1. [9]

Finanční trh		
Trhy	Charakteristika	Nástroje
Peněžní trh	Tok krátkodobých finančních zdrojů (splatnost do 1 roku)	Netermínované vklady (vklady na viděnou) Krátkodobé termínované vklady Krátkodobé úvěry Krátkodobá mezibankovní depozita Depozitní certifikáty s krátkou dobou splatnosti Směnky, pokladniční poukázky
Kapitálový trh	Tok střednědobých a dlouhodobých finančních zdrojů	Termínované vklady (střednědobé, dlouhodobé) Úvěry (střednědobé, dlouhodobé) Emise akcií Emise obligací

Obrázek 1 - Struktura finančního trhu

zdroj: vlastní zpracování

1.1 Význam peněžního trhu

Peněžní trh pomocí zprostředkovatelů (banky, pojišťovny) a finančních nástrojů přerozděluje různé formy krátkodobých peněz (např. pokladniční poukázky), které jsou splatné do jednoho roku. Peněžní prostředky jsou přerozdělovány od přebytkových subjektů k deficitním. K těmto operacím dochází mezi bankami navzájem, bankami a centrální bankou, popřípadě i dalšími institucemi a velkými nefinančními firmami (Škoda Auto, ČEZ). Významnou roli na peněžních trzích zaujímá stát, který vystupuje v roli emitenta již zmiňovaných krátkodobých pokladničních poukázek, které jsou jedny z nejvýznamnějších instrumentů trhu. Rozhodující podíl obchodů na peněžním trhu obvykle připadá na nejvýznamnější banky státu, jako jsou v České republice např. Raiffeisenbank a. s., Česká spořitelna a. s., Komerční banka a. s..

Peněžní trh je tvořen bezprostředním spojením mezi jednotlivými subjekty, nejčastěji prostřednictvím počítačových sítí či telefonních linek. Realizace sjednaných obchodů probíhá přes clearingová centra zřízená pro mezibankovní platební styk, resp. instituce provádějící zúčtování a vypořádání obchodů s cennými papíry.

1.2 Nástroje peněžního trhu

Druhy a význam jednotlivých nástrojů peněžního trhu se mohou v jednotlivých zemích lišit. Česká národní banka v souladu s Evropskou centrální bankou provádí celou řadu peněžních operací.

Hlavním měnovým nástrojem jsou **repo operace** prováděné formou trendů. Při repo operacích Česká národní banka přijímá od bank přebytečnou likviditu a bankám předává jako kolaterál dohodnuté cenné papíry. Po uplynutí doby splatnosti ČNB jako dlužník vrátí věřitelské bance zapůjčenou jistinu zvýšenou o dohodnutý úrok a věřitelská banka vrátí ČNB poskytnuté cenné papíry. Základní doba trvání těchto operací je stanovena na 14 dní, proto je chápána jako dvoutýdenní repo sazba (2T repo sazba). Aktuální výše repo sazby - viz. tabulka 1. [3]

Kromě toho mohou banky využívat **automatické facility**. Tento nástroj slouží k poskytování nebo ukládání likvidity přes noc (overnight). Existují 2 typy automatické facility:

Depozitní facility – poskytuje bankám možnost uložit svou přebytečnou likviditu přes noc u ČNB. Minimální objem je 10 mil. Kč, částky nad touto hranicí jsou přijímány bez dalších omezení. Depozita jsou úročena diskontní sazbou. Aktuální výše diskontní sazby u automatické facility – viz. tabulka 1.

Marginální zápůjční facility – poskytuje bankám, které mají s ČNB uzavřenou rámcovou repo smlouvu, možnost vypůjčit si přes noc od ČNB (formou repo operace) likviditu. Minimální objem je stejně jako u depozitní facility 10 mil. Kč, částky nad touto hranicí jsou poskytovány bez dalších omezení. Finanční prostředky v rámci této facility jsou úročeny lombardní sazbou. Aktuální výše lombardní sazby u marginální zápůjční facility znázorňuje tabulka 1.

Tabulka 1 – Měnověpolitické nástroje

Nástroj	Sazba	Sazba platí od
dvoutýdenní repo operace - 2T repo sazba	1,00 %	prosinec 2009
depozitní facilita - diskontní sazba	0,25 %	srpen 2009
marginální zápůjční facilita - lombardní sazba	2,00 %	prosinec 2009
povinné min. rezervy – banky	2,00 %	říjen 1999
povinné min. rezervy - stav. spořitelny	2,00 %	říjen 1999

zdroj: Česká národní banka

Banky rovněž mohou pro doplnění své likvidity během dne využívat i bezúročné intraday úvěry, poskytované proti adekvátnímu zajištění Českou národní bankou. Průměrná denní likvidita banky se dnes pohybuje přibližně kolem 50 mld. Kč. [12]

Pomocí finančních nástrojů se realizují obchody na peněžním trhu. Mezi tyto nástroje patří např. netermínované vklady (vklady na viděnou), krátkodobé termínované vklady, krátkodobé úvěry, krátkodobá mezibankovní depozita, směnky, depozitní certifikáty s krátkou dobou splatnosti. Za cenné papíry peněžního trhu se považují zejména směnky, pokladniční poukázky, komerční cenné papíry a depozitní certifikáty s krátkou dobou splatnosti. Nedílnou součástí peněžního trhu jsou i obchody s krátkodobými finančními deriváty.

1.3 Subjekty peněžního trhu

Z hlediska subjektů mají na peněžním trhu významnou roli **banky** a **centrální banka**. Pro centrální banku je peněžní trh prostorem pro uskutečňování měnověpolitických záměrů. Banky uskutečňují obchody (mezi sebou a s centrální bankou) zejména z důvodu řízení své krátkodobé likvidní pozice.

Na peněžním trhu vedle bank mohou vystupovat ještě další finanční zprostředkovatelé (zejména pojišťovny) nebo i velké nefinanční firmy (v tuzemsku Škoda Auto, ČEZ). V poslední době aktivně vystupují na peněžním trhu i různé fondy, tzv. fondy peněžního trhu (money market mutual funds), které investují shromážděné finanční prostředky do instrumentů peněžního trhu.

2 OBCHODNÍ BANKOVNICTVÍ

Obchodní banky patří k nejvýznamnějším finančním zprostředkovatelům v každé tržní ekonomice. Činnost obchodních bank a poboček zahraničních bank upravuje zákon č. 21/1992 Sb., o bankách.

2.1 Bankovní systém v České republice

Bankovní systém je souhrn bank působících na určitém území, zpravidla v určité zemi. Obvykle se bankovní systémy rozdělují na jednostupňové a dvoustupňové podle toho, zda je či není institucionálně oddělena centrální banka, která zajišťuje makroekonomické funkce od obchodních bank. Dále můžeme bankovní systémy rozdělit (podle rozsahu oprávnění jednotlivých bank k provádění bankovních obchodů) na univerzální a oddělené systémy.

Jednostupňový bankovní systém historicky předcházel dvoustupňovému. V tomto systému neexistovala centrální banka a všechny bankovní činnosti byly prováděny výhradně komerčními bankami: emise hotových peněz zajišťovalo ústředí bank. Jednostupňový bankovní systém byl využíván převážně v centrálně plánovaných ekonomikách. V České republice tento systém fungoval před rokem 1989.

Ve **dvoustupňovém bankovním systému** makroekonomickou funkci zajišťuje centrální banka a mikroekonomické funkce jsou doménou komerčních bank. Za hlavní cíl centrální banky je považována měnová stabilita, komerční banky naopak provádějí svou činnost na ziskovém principu.

Univerzální bankovníctví je založeno na tom, že banky vlastní plnou bankovní licenci a poskytují širokou paletu bankovních produktů, jak klasické produkty (zejména přijímání vkladů, poskytování úvěrů, zprostředkování platebního styku), tak i produkty investičního bankovníctví (zejména emisní obchody, obchody s cennými papíry, depozitní obchody, majetkovou správu aktiv, atd.). Univerzální banky poskytují své služby všem zákaznickým skupinám. [10]

Oddělené bankovníctví je založeno na rozděleném komerčním a investičním bankovníctví. Takto oddělené bankovníctví bylo využito např. ve Spojených státech jako reakce na hospodářskou krizi v roce 1929. Postupem času však docházelo i v USA ke stírání hranic mezi komerčním a investičním bankovníctvím.

Bankovní systém v České republice jako členské země Evropské unie je určován principy, které jsou obsaženy ve směrnících EU. Tyto směrnice upravují činnost bank a celého bankovního systému. V ČR je bankovní systém založen na dvoustupňovém univerzálním bankovníctví s existencí určitých specializovaných bank.

2.2 Druhy obchodních bank na českém trhu

Hlavní složkou českého bankovního systému jsou **univerzální banky**, mezi nimiž svým podílem dominují tři velké banky, jako jsou Česká spořitelna, a. s., Československá obchodní banka, a. s. a Komerční banka, a. s..

Vedle České národní banky, která zajišťuje funkci centrální banky a řady univerzálních bank, působí na našem bankovním trhu také určité množství **specializovaných bank**. Za tyto banky můžeme považovat např. stavební spořitelny a hypoteční banky. Vznik stavebních spořitelen je vázán na udělení bankovní licence, okruh jejich činnosti je však tzv. stavební spoření a související produkty. Stavební spořitelny působící na českém bankovním trhu jsou například Raiffeisen stavební spořitelna, a. s., Modrá pyramida stavební spořitelna, a. s., Stavební spořitelna České spořitelny, a. s., Hypo stavební spořitelna, a. s.. Hypoteční banky jsou zaměřeny výhradně na poskytování hypotečních úvěrů. Na českém trhu působí několik hypotečních bank jako např. Hypoteční banka, a. s., Wüstenrot hypoteční banka, a. s..

Kromě stavebních spořitelen existují na českém bankovním trhu ještě další specializované banky, které se zaměřují pouze na určitý druh služeb. Mezi takovéto banky patří:

Českomoravská záruční a rozvojová banka – založena v roce 1992 má za hlavní cíl podporu malého a středního podnikání. Tuto podporu provádí prostřednictvím poskytování cenově zvýhodněných záruk za úvěry poskytované komerčními bankami. Dále je také zprostředkovatelem řady státních programů na podporu malého a středního podnikání.

Česká exportní banka – svou činnost zahájila v roce 1995 a hlavním posláním této banky je podpora vývozu tuzemských podniků prostřednictvím poskytování státem zvýhodněného financování.

Stále větší význam na českém bankovním trhu mají i pobočky zahraničních bank, které po vstupu České republiky do Evropské unie mohou být bankami z jiných členských zemí u nás zakládány na základě jednotné bankovní licence. Mezi zahraniční banky mající pobočku na území České republiky patří ING Bank N. V. (země centrály Nizozemsko), UniCredit Bank (země centrály Itálie), COMMERZBANK Aktiengesellschaft (země centrály Německo) a další banky s centrály např. ve Velké Británii, Francii, Belgii atd.

2.3 Bilance a výkaz zisku a ztrát obchodní banky

Stejně jako u jiných podniků podávají základní informace o obsahu, rozsahu a do jisté míry také o kvalitě činnosti banky dva nejdůležitější účetní výkazy a to majetková bilance (rozvaha) a výkaz zisku a ztrát (výsledovka). [4]

Bilance (rozvaha) banky nám dává informaci o tom, jaká je struktura majetku na levé straně a z jakých zdrojů je tento majetek financován na pravé straně. Z logiky podvojného účetnictví plyne, že každá bilance musí být účetně vždy vyrovnaná - musí platit Celková aktiva = celková pasiva. Základní formální struktura bilance banky je znázorněna v příloze A.

Výkaz zisku a ztrát ukazuje náklady a výnosy banky neboli hospodaření banky za dané období. Jeho strukturu v horizontálním uspořádání znázorňuje příloha A. Zisk obchodní banky je tvořen z největší části rozdílem mezi přijatými a placenými úroky. Jelikož jsou úvěrové obchody poměrně rizikové a tudíž je i výnos (přijaté úroky) z nich relativně nejistý, snaží se banky zvýšit podíl zisku, tvořený příjmy z poskytovaných jiných služeb, např. poplatky za vedení účtů, za provádění platebního styku.

3 BANKOVNÍ PRODUKTY

Bankovní instituce dnes poskytují širokou paletu produktů, které se neustále rozvíjejí. Bankovní produkty jsou služby, které banky poskytují svým klientům zpravidla za úplatu. Cílem této kapitoly je charakterizovat bankovní produkty a rozčlenit je z hlediska odrazu v bilanci banky.

3.1 Charakteristika bankovních produktů

Jednotlivé bankovní produkty, které poskytují univerzální banky se výrazně liší, ale za společné rysy můžeme považovat:

- **nemateriální charakter** – znamená, že bankovní produkty nejsou skladovatelné (není možné žádné předzásobení ze strany banky. S tím souvisí i to, že pouze u některých produktů lze oddělit „vyhotovení“ daného produktu a jeho distribuci), jsou abstraktní (nejsou viditelné, a proto je pro úspěšnou činnost banky zapotřebí kvalitní reklama) a bankovní produkty nelze patentově chránit.
- **Dualismus** – znamená, že podstatou jednotlivých produktů je spojení hodnotové a věcné stránky. Hodnotová stránka je dána finančním objemem (např. objemem úvěru, vkladu, bankovního převodu). Věcnou stránku lze vyjádřit počtem jednotlivých bankovních produktů (např. počet úvěrů, vkladů či bankovních převodů).
- **Vzájemná propojenost a podmíněnost** – znamená, že určitý produkt nemůže fungovat bez druhého. Banka např. nemůže provádět bezhotovostní platební styk, aniž by vedla svým klientům běžné účty. Vzájemná propojenost některých bankovních produktů spočívá v tom, nabídnout klientovi lepší služby (např. automatické uložení peněžních prostředků na běžné účty do výnosnějších forem, pokud stav na účtu přesáhne dohodnutou výši).¹

---

¹ REVENDA, Zbyněk, et al. *Pěněžní ekonomie a bankovníctví*. 4. vydání. Praha : Management Press, 2005. 56 s.

3.2 Druhy bankovních produktů

Jak již bylo zmíněno, univerzální banky v tržních ekonomikách nabízejí širokou paletu produktů. Nejrozšířenější způsob členění těchto produktů je **podle jejich odrazu v bilanci banky**. Podle tohoto členění existují následující 3 typy bankovních produktů (obchodů):

- **aktivní bankovní obchody** – odrážejí se v aktivech rozvahy banky. Při těchto obchodech vznikají různé pohledávky (např. při poskytování úvěrů, nákupu dluhových cenných papírů) nebo vznikají určitá vlastnická práva (např. při zakoupení majetkových cenných papírů).
- **Pasivní bankovní obchody** – odrážejí se na pasivní straně rozvahy banky. Jedná se o obchody, kdy banka získává na úvěrové bázi cizí kapitál (příjem vkladů, emise vlastních dluhopisů). Banka při těchto obchodech vystupuje jako dlužník. Jelikož vlastní kapitál je také součástí pasiv, bývají do těchto obchodů zařazovány i operace s vlastním kapitálem banky.
- **Neutrální bankovní obchody** – při těchto obchodech nevystupuje banka ani ve věřitelském ani v dlužnickém postavení. Tyto obchody se neobjevují v rozvaze banky, jsou bilančně neutrální = podrozvahové (např. záruky, akreditivy).

Členění bankovních produktů z hlediska účelu, jaký pro klienta splňuje:

- finančně úvěrové bankovní produkty,
- depozitní bankovní produkty,
- platební bankovní produkty.

3.2.1 Finančně úvěrové bankovní produkty

Z pohledu klienta znamenají získání finančních prostředků, resp. potenciálního financování a různých forem záruk za klienta. Jedná se o různé formy bankovních úvěrů a rovněž o určité alternativní formy financování. Pro banky je poskytování úvěrů jednou z nejdůležitějších činností. Přijaté úroky z úvěrů jsou pro banku významným zdrojem výnosů. Každá obchodní banka má svou úvěrovou politiku, tj. soubor zásad a metod, které se uplatňují při poskytování úvěrů. Každá banka sleduje u poskytnutých úvěrů jejich návratnost a výnosnost. Banka pečlivě volí komu a za jaký úrok úvěr poskytne.

Úvěry rozlišujeme podle doby splatnosti. Jednotlivé druhy jsou uvedeny v tabulce 2.

Tabulka 2 – Poskytování úvěrů podle doby splatnosti

Úvěry dle doby splatnosti	Doba splatnosti	Typ úvěru
Krátkodobé	Do 1 roku	<ul style="list-style-type: none"> • Kontokorentní úvěr • Směnečné úvěry • Lombardní úvěr • Drobné spotřební úvěry
Střednědobé	Od 1 do 5 let	<ul style="list-style-type: none"> • Emisní půjčky • Úvěrová smlouva • Hypoteční úvěry • Spotřební úvěry
Dlouhodobé	Zpravidla do 10 let, existují i s delší dobou splatnosti	

zdroj: vlastní zpracování

Kontokorentní úvěr je poskytovaný, když klient má u dané banky otevřený kontokorentní účet (kombinace běžného a úvěrového účtu), z kterého může čerpat více peněz než je na něm uloženo. U kontokorentního úvěru je stanoven úvěrový rámec, tj. finanční limit, do kterého si může kdykoli peníze vypůjčit.

Směnečný úvěr spočívá v tom, že banka od majitele směnky odkoupí (eskontuje) směnku před dnem její splatnosti. Banka odečte z hodnoty, na kterou směnka zní úrok a eskontní odměnu (provizi) a zbylou částku proplatí žadateli o eskont.

Lombardní úvěr je zajišťovaný zástavou movité věci nebo práva (ručení zástavou). Jde o jištění cennými papíry, zbožím, pohledávkami, drahými kovy, atd.). Úvěr zní na fixní částku a pevnou lhůtu splatnosti.

Drobné spotřební úvěry uspokojují menší úvěrové potřeby fyzických osob. Banka vyplatí klientovi půjčku najednou buď v hotovosti, nebo vystaví zúčtovací šek, nebo mu otevře kontokorentní účet. Dlužník je povinen splácet úvěr v pravidelných převážně měsíčních splátkách.

Emisní půjčky jsou úvěry poskytnuté odkoupením dluhopisů, které dlužník emituje za účelem opatření finančních zdrojů. Dlužník vystavuje dluhopis na úvěrovou částku a úrok a předává dlužní úpis bance proti obdržení úvěrové částky.

Úvěrová smlouva zavazuje věřitele, že na požádání dlužníkovi poskytne v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky. Dlužník se zavazuje peněžní prostředky splatit a zaplatit úroky. Banky poskytují podnikatelským subjektům úvěry na investice, oběžný majetek nebo na složení podílu do společného podniku či na nákup akcií.

Hypoteční úvěry patří k nejstarším druhům bankovního úvěru. Hypoteční úvěry jsou poskytovány zejména na koupi nemovitosti, výstavbu nemovitosti nebo její rekonstrukci, modernizaci či opravu. Tento úvěr je zajištěn zástavním právem k nemovitosti a je sjednáván pouze na část tržní ceny nemovitosti. Jeho splatnost může být až několik desítek let. Úvěr je většinou splácen konstantními splátkami.

Spotřební úvěry a půjčky jsou poskytovány nepodnikatelským fyzickým osobám. Slouží k nákupu spotřebních statků a služeb jako jsou např. automobil, elektronika, dovolená, vánoční dárky, vzdělávání a další. Nesplátkové spotřební úvěry jsou splaceny peněžnímu ústavu najednou v dohodnutém termínu. Splátkové spotřební úvěry jsou uhrazovány ve více splátkách.

3.2.2 Depozitní bankovní produkty

Z pohledu klienta tyto produkty znamenají investování peněz a kapitálu. Depozitní obchody patří do skupiny pasivních obchodů. Tyto obchody vytvářejí zdroje, ze kterých banky provozují obchody aktivní (poskytování úvěrů). Klienti při investování peněz na účty bank berou v úvahu výši úrokových výnosů, hledisko likvidnosti a rizikovost své investice. Vyšší likvidnost vkladu je spojena s nižším úrokovým výnosem. Větší riziko je ve většině případů spojeno s vyššími výnosy. Vkladatel pečlivě volí banku i druh vkladové služby, které mu přinesou nejvyšší výnos za jeho investici.

Banky poskytují následující depozitní bankovní služby:

- vklady na bankovní účet,
- vkladní knížky,
- termínované vklady,
- zvláštní druhy spoření,
- vkladové certifikáty a listy,
- prodej bankovních dluhopisů.

Vklady na bankovní účet – klienti si ukládají své peněžní prostředky na bankovní účty. Takto uložené peníze přinášejí vkladateli úrok. Jedním z důvodů, proč si lidé ukládají své peněžní prostředky na bankovní účet, je možnost zvýšení uložené částky peněz o úrok. Úrokové výnosy jsou zdaňovány podle zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů.

Vkladní knížky představují potvrzení banky o vkladu. Do vkladní knížky zaznamenává bankovní pracovník všechny vklady, výběry, připsaný úrok a zůstatek vkladu. Vkladní knížky mohou být pouze na jméno. S těmito vkladními knížkami může disponovat pouze majitel knížky po předložení průkazu totožnosti.

Termínované vklady představují pro vkladatele možnost uložení dlouhodobých úspor. Tyto vklady přinášejí vkladateli větší zhodnocení jako odměnu za vzdání se možnosti disponovat s vkladem. Rozlišujeme termínované vklady na dobu určitou a s výpovědní lhůtou. Na dobu určitou (termínovaný vklad s pevným termínem) znamená tzv. „zmrazení“ peněžních prostředků na 7 dní, na 1 měsíc, na 1 rok, na 3 roky, atd.. U vkladů s výpovědní lhůtou není sjednána pevná doba uložení peněz. Vkladatel před uskutečněním výběru musí vklad vypovědět. Délka výpovědní lhůty se může u jednotlivých druhů termínovaných vkladů lišit (např. 1 měsíc, 3 měsíce, 2 roky). Za předčasný výběr vkladu požaduje banka náhradu. Náhrada může být stanovena procentem z vybírané částky nebo pevnou částku v Kč za každých vybíraných 1 000 Kč.

Mezi **zvláštní druhy spoření** můžeme zařadit stavební spoření, které je poskytováno specializovanými bankovními institucemi – stavebními spořitelny. Stavební spoření je typ spoření, které je spojeno s následným čerpáním úvěrů, které má zpravidla velmi nízký úrok. Účastník stavebního spoření spoří určitou dobu dohodnuté částky. Jednou z výhod stavebního spoření je nárok na nezdaněný státní příspěvek stanovený procentem z ročně uložené částky a maximálním limitem podle zákona č. 96/1993 Sb. o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření.

3.2.3 Platební bankovní produkty

Zabezpečování platebního styku patří k jednomu z nejvýznamnějších úkolů, které banky ve vyspělých ekonomikách plní.²

Podrobněji je tato problematika řešena v kapitole 4.

3.3 Cena bankovních produktů

V bankovníctví, stejně jako v jiných odvětvích služeb, hraje cena nabízených produktů velmi důležitou roli. Cena bankovních produktů souvisí s cenovou politikou banky, kam zahrnujeme veškerá rozhodnutí banky týkající se ceny stávajících i nově zaváděných produktů. Hlavní cíl cenové politiky je stanovení takových cen bankovních produktů, které by znamenaly dostatečnou rentabilitu banky, udržely nebo zlepšily konkurenční postavení na bankovním trhu ve srovnání s ostatními bankami a odrážely náklady banky. Mezi druhy cen bankovních produktů můžeme zařadit úroky, provize a prémie, přímé poplatky a nepřímé poplatky.

Úroky

Úrok je odměna za poskytnutí prostředků, a to jak za vklad v bance, kdy úrok platí banka klientovi, tak za bankou poskytnutý úvěr, kdy úrok platí klient bance. Výše úroku je vyjadřována úrokovou mírou čili úrokovou sazbou vyjádřenou v procentech. Vzorec pro výpočet úroků zobrazuje následující vzorec. [4]

$$\text{Úrok} = \frac{\text{Jistina} * \text{úroková míra} * \text{počet dní}}{365 * 100}$$

Kde je:

jistina – zůstatek na účtu k danému dni

úroková sazba – číselné označení konkrétní sazby, převod na procenta zajišťuje konstanta 100 ve jmenovateli

počet dní – počet dní, kdy byl daný zůstatek na účtu, ze kterého se úrok počítá

konstanta 365 – počet dní v roce

---

² REVENDA, Zbyněk, et al. *Pěněžní ekonomie a bankovníctví*. 4. vydání. Praha : Management Press, 2005. 72 s.

Provize a prémie

Cena za poskytnutí takové služby bankou, kde banka na sebe přebírá určité riziko (např. záruční provize za poskytnutí bankovní záruky, prémie za prodej opce).

Přímé poplatky

Cena za provedení určité služby klientovi, se kterou jsou pro banku spojeny určité náklady, ale nenesou v sobě pro banku rizika. Tyto poplatky jsou klientovi explicitně přímo vyčísleny (např. poplatky za vedení účtu, za zprostředkování prodeje cenného papíru).

Nepřímé poplatky

Cena za poskytnutí určité služby bankou, kdy banka nepřebírá riziko. Tyto poplatky nejsou přímo pro klienta vyjádřeny jako samostatný poplatek, ale jsou „skryty“ v jiné ceně.

4 PLATEBNÍ STYK

V tržní ekonomice patří zajištění platebního styku k základním službám, které banky poskytují svým klientům.

O plynulý a hospodárný platební styk pečuje ČNB, která vydává Všeobecné obchodní podmínky, kterými stanovuje zásady vedení účtů klientů u bank, provádění platebního styku a zúčtování na těchto účtech. Tyto podmínky jsou platné na území České republiky. Dále je platební styk regulován zákonem č. 124/2002 Sb. o platebním styku a zákonem č. 21/1992 Sb. o bankách. Platební styk představuje hotovostní a bezhotovostní přesuny peněžních prostředků mezi jednotlivými subjekty. Platební styk lze dělit podle různých kritérií, jak znázorňuje tabulka 3. [1]

Tabulka 3 – Druhy platebního styku

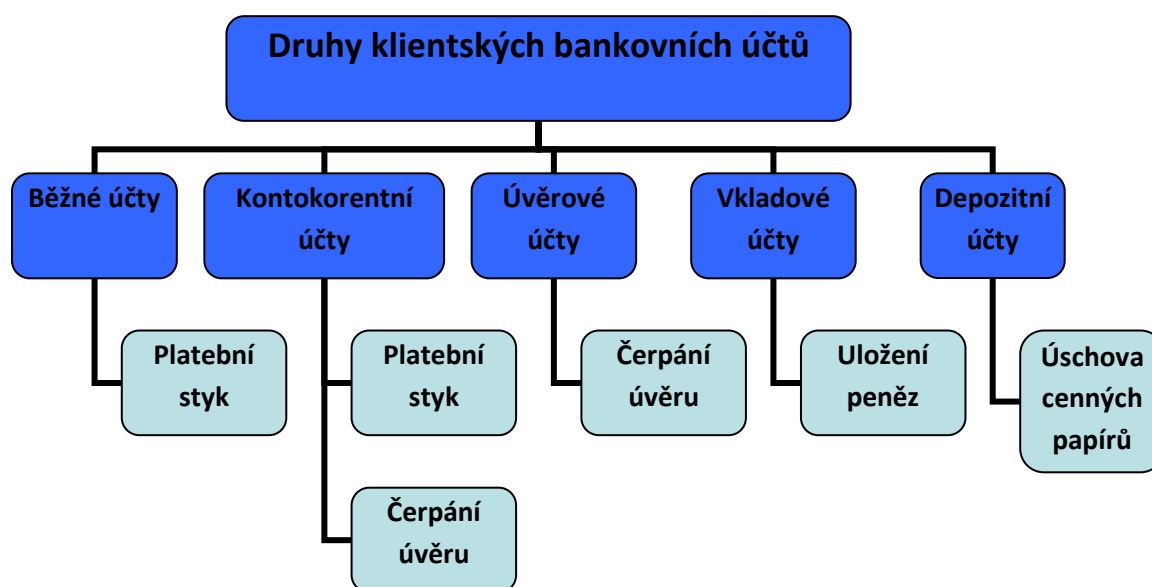
Hledisko	Forma	Popis
Způsob placení	Hotovostní platební styk	Mezi plátcem a příjemcem dochází k přesunu peněz v hotovosti
	Bezhotovostní platební styk	Bezhotovostní převod peněz na účtech plátců a příjemců u bank
Teritorium	Tuzemský platební styk	Platební styk mezi subjekty uvnitř národní ekonomiky
	Zahraniční platební styk	Platební styk mezi tuzemskými a zahraničními subjekty, včetně plateb prováděných tuzemskými subjekty v zahraničí
	Přeshraniční platební styk	Platební styk mezi tuzemskými subjekty ve vazbě na zahraniční subjekty ze zemí Evropského hospodářského prostoru
Lhůty k provedení	Přednostní platby	Okamžité, urychlené odepsání peněžních prostředků z účtu klienta
	Standardní platby	Provedení příkazu klienta podle předem dohodnutých podmínek

zdroj: vlastní zpracování

Bankovní účet jako základní produkt obchodních bank

Hlavní podmínkou, aby mohla banka klientům poskytovat své produkty a služby, je nutno zřídit nejprve klientský bankovní účet. Banky zřizují fyzickým a právnickým osobám účty na základě písemné smlouvy o účtu dle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník a dle zákona č. 47/1992 Sb., občanský zákoník. Klientský účet je chronologicky vedený záznam o vzájemných peněžních pohledávkách a závazcích mezi klientem a bankou.

Na českém trhu existuje vedle běžného účtu ještě celá řada klientských účtů a jejich základní přehled je zobrazen na obrázku 2. [6]

Obrázek 2 – Druhy klientských bankovních účtů

zdroj: vlastní zpracování

Běžný účet je považován za základní bankovní produkt, protože stojí na počátku vztahu mezi klientem a bankou. Na tyto účty jsou ukládány peněžní prostředky, které nemají sloužit primárně k vytvoření úspor, ale pohotovému placení. Proto se o peněžních prostředcích na běžných účtech hovoří jako o vkladech na viděnou.

Kontokorentní účet je kombinací běžného a úvěrového účtu. Tento účet umožňuje klientovi vedení jak běžného účtu, tak i účtu úvěrového, který umožňuje čerpání kontokorentních úvěrů.

Úvěrový účet slouží k evidenci úvěrů, které banka poskytla svým klientům.

Vkladové účty – na vkladových účtech vede banka svým klientům různé druhy vkladů, jako jsou termínované vklady či úsporné vklady. Tyto účty nelze využívat k provádění platebního styku.

Depozitní účet opravňuje banku ke správě či k úschově cenných papírů svých klientů.

4.1 Nástroje platebního styku

Nástroji platebního styku jsou instrumenty, díky kterým banky a jiné finanční instituce provádějí platební operace. Mezi nástroje platebního styku patří bankovní převody, šeky, směnky a platební karty.

4.1.1 Bankovní převody

Bankovní převody jsou základní jednoduché formy bezhotovostního styku. V tuzemském platební styku mohou mít formu příkazu k úhradě nebo příkazu k inkasu.

Příkaz k úhradě je jednoduchý, rychle zpracovatelný a nejběžnější platební instrument. Jedná se o příkaz majitele účtu bance odepsat z jeho účtu částku a převést ji na účet příjemce platby. Příkaz k úhradě lze bance předávat dvojím způsobem. Klasickou formou je předávání na předepsaných bankovních formulářích. Modernější formou je předávání prostřednictvím přímého (elektronického) bankovníctví.

Příkazy k úhradě je možné členit ze dvou základních hledisek uvedených v následující tabulce 4.

Tabulka 4 – Základní členění příkazů k úhradě

Druhy příkazů k úhradě	
Podle počtu plateb na jednom platebním příkazu	Jednotlivý příkaz k úhradě
	Hromadný příkaz k úhradě
Podle počtu duplicitních plateb	Jednorázový příkaz k úhradě
	Trvalý příkaz k úhradě

zdroj: vlastní zpracování

Jednotlivý a jednorázový příkaz k úhradě slouží k provedení jedné konkrétní platby jednomu příjemci platby. Na formuláři hromadného příkazu k úhradě se vyskytuje více než jedna zúčtovací položka pro úhradu. Trvalý příkaz k úhradě představuje příkaz k provádění opakovaných plateb.

Příkaz k úhradě patří mezi nejběžnější formy bezhotovostního placení. V České republice je tento nástroj nejpoužívanějším, ale převážně v angloamerických oblastech mu konkurují šeky. Mezi základní přednosti příkazu k úhradě patří to, že nástroj je jednoduchý, rychle zpracovatelný a levný. Příkaz k úhradě uděluje plátce částky a ten také nese výlohy spojené s konkrétní platbou.

Příkaz k inkasu je přímým protějškem příkazu k úhradě. Technika provedení je stejná jako u příkazu k úhradě. Základní rozdíl mezi oběma formami spočívá v tom, že v případě bankovního inkasa zadává podnět k platbě příjemce platby – beneficiant.

4.1.2 Šeky

Se šeky se můžeme setkat jak v obchodním platebním styku, tak i při neobchodních platbách soukromých fyzických osob. Šek je používán k bezhotovostnímu placení za zboží a služby a k výběru hotových peněz z účtu u banky. Šek je cenný papír, který obsahuje příkaz výstavce šeku bance (šekovníkovi), aby vyplatila z jeho účtu oprávněnému majiteli šeku peněžitou částku uvedenou na šeku. Tiskopisy šeků nebo šekovou knížku vydává klientovi banka, která vede jeho účet. Problematiku šeků a dalších cenných papírů řeší zákon č. 591/1992 Sb., o cenných papírech. Na šekovém trhu existuje několik druhů šeků. Podle typu výstavce rozlišuje šeky bankovní a soukromé, ale známe i zvláštní typy šeků jakou jsou např. šeky cestovní. [2]

Bankovní šek vystavuje banka nebo jiný peněžní ústav. Jde o velmi kvalitní druh šeku vzhledem k tomu, že majitel šeku má jistotu jeho honorování.

Soukromý šek vystavuje fyzická osoba nebo jiná nebankovní právnická osoba. Tiskopis šeků nebo šekovou knížku obdrží majitel ke svému účtu vedenému u příslušného peněžního ústavu (šekovníka). Kvalita šeku se odvíjí od bonity (platební schopnosti) jeho výstavce. Bez ověření u šekovníka nelze soukromý šek promptně honorovat. Jistou modifikací šeku soukromého byly eurošeky.

Cestovní šek je speciálním druhem šeku, který vznikl především pro potřeby mezinárodního cestovního ruchu. Cestujícím tento šek umožňuje snížit riziko ztráty nebo krádeže jejich finančních prostředků. Tento typ šeku je především využíván v těch případech, kdy v cílové zemi nelze využít z nejrůznějších důvodů modernější způsob placení, resp. vybírání hotovosti, jakým jsou platební karty.

4.1.3 Směnky

Směnka je cenný papír, ze kterého vyplývá bezpodmínečný dlužnický závazek sepsaný v přesně stanovené formě, který poskytuje majiteli směnky (fyzická nebo právnická osoba) právo požadovat ve stanovenou dobu zaplacení peněžní částky na směnce uvedené. Směnka může vzniknout z různých příčin a proto se vyznačuje abstraktností. To znamená, že není nutné uvádět bližší okolnosti, které vedly k vystavení nebo přijetí směnky. Aby byla určitá listina směnkou, musí obsahovat zákonem předepsané náležitosti (viz. Zákon č. 591/1992 Sb., o cenných papírech). Hlavní výhodou směnek je to, že umožňují rychlé a poměrně dokonalé uspokojení pohledávky věřitele, a to z důvodu zkráceného soudního řízení.

Základními formami směnky jsou směnka cizí a směnka vlastní.

Vlastní směnka je písemný slib výstavce (dlužníka), že zaplatí v přesně stanovený den splatnosti určitou částku určité osobě na směnce označené. [4]

Cizí směnka obsahuje příkaz výstavce směnky (dlužníka) třetí osobě (směnečníkovi) zaplatit osobě označené na směnce (věřiteli) stanovenou sumu ve stanoveném termínu. [1]

4.1.4 Platební karty

Platební karty představují moderní nástroj hotovostního i bezhotovostního platebního styku. Platební karty lze využívat k výběru hotovosti v bankomatech, výběru hotovosti na pobočkách bank, výběru hotovosti v obchodech nebo k bezhotovostnímu placení za zboží a služby. Platební kartu vydává klientovi banka, která vede jeho účet. Banka může k jednomu účtu vydat více platebních karet a to pro majitele účtu a osoby, které jsou oprávněné disponovat s peněžními prostředky na účtu. Platební karty lze členit podle různých hledisek (viz. Tabulka 5).

Tabulka 5 – Třídění platebních karet

Způsob třídění	Druh platebních karet
Podle způsobu zúčtování transakcí	Debetní karta
	Kreditní karta
	Charge karta
Podle záznamu dat	Karta embosovaná
	Karta s magnetickým záznamem
	Čipová karta
	Karta s laserovým záznamem
Členění teritoriální	Tuzemské karty
	Mezinárodní karty

zdroj: vlastní zpracování

Stejně jako ve světě tak i na českém peněžním trhu roste obliba platebních karet, jak dokládá graf růstu počtu platebních karet a počet karet na obyvatele v ČR v příloze B.

Platební karta musí obsahovat:

- označení vydavatele platební karty,
- jméno držitele platební karty, popřípadě identifikaci držitele (rodné číslo, podpis),
- číslo platební karty,
- platnost platební karty,
- záznam dat (magnetický proužek, mikročip, optický nebo jiný speciální záznam).

Vydavatelé karet:

Mezi nejznámější kreditní společnosti patří Eurocard/Mastercard, Maestro a VISA, které pokrývají přibližně 90 % trhu. Členy těchto tří asociací jsou banky po celém světě. Dále karty emitují společnosti American Express, Japan Credit Bureau či Diners' Club International.

Debetní kartou lze platit u obchodníka nebo vybírat z bankomatu, pokud je na daném účtu, ke kterému byla karta vydána, dostatek peněz.

Kreditní karta slouží k nákupu zboží nebo služeb na úvěr. Úvěr se čerpá prostřednictvím revolvingového (opakujícího se) úvěrového limitu, který se obnovuje automaticky po splacení

dlužné částky. Banky stanovují minimální výši splátky úvěru (obvykle 5-10% z dlužné částky) a úvěrový limit (podle bonity klienta).

Charge karta funguje obdobně jako karta kreditní, s tím rozdílem, že ji banky vydávají jen svým dobrým klientům, kteří mají vysokou bonitu. Oproti kreditní kartě ovšem úvěr poskytnutý skrze charge kartu se nesplácí postupně podle své úvahy jako u kontokorentu zřízeného k firemní platební kartě, ale musí se splatit v plné výši obvykle do konce měsíce následujícího po čerpání prostředků.

Embosované karty jsou karty s tzv. reliéfním (plastickým) písmem. Karty umožňují nakupovat i v prodejnách, které nejsou vybaveny elektronickým terminálem. Obchodník používá tzv. žehličku (imprinter – mechanický snímač), která sejme otisk všech údajů vyražených na kartě a zákazník údaje potvrdí svým podpisem.

Karta s magnetickým záznamem dat znamená, že data jsou zaznamenána na magnetický proužek, což umožňuje provádění elektronických transakcí platební kartou.

Na **čipové kartě** jsou data zaznamenána v mikročipu, který je umístěn na přední straně karty. Čipové karty přinášejí pro držitele, vydávající banku i zpracovatele transakcí významné výhody, jako jsou: vyšší stupeň bezpečnosti, možnost širšího využití, které umožňuje paměť čipu nebo možnost lokálního ověření identifikačních údajů držitele – na rozdíl od ověření online transakcí, které je podstatně dražší.

Karta s laserovým záznamem má data zaznamenána do podkladové vrstvy laserovou technologií. Výhodou je vysoká kapacita záznamu, nevýhodou jednoduché kopírování karet.

Tuzemské karty slouží pro výběr v bankomatech a pro platby v obchodech na území domácí země. Banky však od jejich vydávání v posledních letech již upouštějí.

Mezinárodní karty mají rozšířenou platnost nejen pro tuzemsko, ale i pro zahraničí.

4.2 Hotovostní platební styk

Hotovostní platební styk patří k současným nástrojům platebního styku, který se provádí prostřednictvím hotových peněz (bankovek a mincí).

V tomto typu platebního styku banky zásobují veřejnost hotovostí (vyplácení hotovosti v rámci pokladničních služeb) a přijímají hotovost, kterou vracejí ČNB. Konkrétní podmínky k provádění hotovostního platebního styku stanovuje ČNB svými vyhláškami. [6]

Základní hotovostní služby obchodních bank:

Složení hotovosti ve prospěch účtu se provádí nejčastěji prostřednictvím pokladní složenky přímo na pokladnách poboček banky vedoucí účet, eventuálně u poboček jiných bank.

Poukaz peněžních prostředků z účtu k výplatě hotovosti je služba, která se využívá v takových případech, kdy chce klient poukázat ze svého účtu určitou částku, kterou bude oprávněná osoba čerpat v hotovosti.

Šek je cenný papír určený k výplatě v hotovosti.

Výběr hotovosti prostřednictvím výběrního lístku – výběrní lístek musí být opatřen podpisem oprávněné osoby dle podpisového vzoru k účtu. Klient při vybírání hotovosti je povinen prokázat svoji totožnost a potvrdit svým podpisem příjem hotovosti.

Bankovní platební kartou klient vybírá hotovost na základě dohody na pokladnách obchodů nebo prostřednictvím pokladních automatů.

4.3 Bezhotovostní platební styk

Klient provádí bezhotovostní platby převodem peněžních prostředků z účtu na účet pomocí platebních prostředků.

Základní bezhotovostní služby obchodních bank:

Příkaz k úhradě slouží k placení závazků z účtu plátce na účet příjemce. Podmět k platbě dává plátce závazku. Tyto produkty již byly podrobně popsány v kapitole 4.1.1.

Příkaz k inkasu slouží také k placení závazků, ale podmět k platbě dává příjemce. Tyto produkty již byly podrobně popsány v kapitole 4.1.1.

Šek je v bezhotovostním platebním styku používán k placení za zboží a služby.

Bankovní platební karty slouží stejně jako šek k bezhotovostnímu placení za zboží a služby.

4.4 Elektronický platební styk

Elektronický platební styk (přímé bankovníctví) umožňuje klientům bank 24 hodin denně sledovat své účty, zadávat příkazy k úhradě, příkazy k inkasu nebo zjišťovat aktuální stav na svém účtu. Přímé bankovníctví přináší také úsporu peněz v poplatcích za provádění platebního styku. Tento platební styk je pro banku nesrovnatelně levnější než transakce, které vyřizují pracovníci banky. Právní úprava vztahů v oblasti platebního styku je u nás upravena

v zákoně č. 124/2002 Sb., o převodech peněžních prostředků, elektronických platebních prostředcích a platebních systémech (zákon o platebním styku). Při podpisu smlouvy na pobočce banky se klient dozví také všechny počítačové kódy a hesla, nutná pro využívání příslušné služby. Způsoby ovládání účtů klientem na dálku znázorňuje tabulka 6. [4]

Tabulka 6 – Způsoby ovládání účtů klientem na dálku

Způsob ovládání účtu	Realizace
Elektronické (přímé) bankovníctví	Homebanking
	Internetbanking
Telefonní bankovníctví	Call centrum
	IVR
	SMS zprávy
	GSM-SIM toolkit
	WAP

zdroj: vlastní zpracování

Homebanking je způsob komunikace klienta s bankou prostřednictvím osobního počítače napojeného na bankovní systém, vybaveného speciální aplikací dodávanou bankou klienta. Tato komunikace je obousměrná, jak směrem od klienta k bance, tak od banky ke klientovi. Homebanking je na trhu nejstarší službou nabízející aktivní a pasivní prvky přímého bankovníctví. Nejběžnějšími klienty této služby jsou podnikatelé, firmy apod., protože tyto subjekty se nejčastěji potřebují spojit s bankou i několikrát denně a zadávat velké množství platebních příkazů.

Internetbanking umožňuje klientovi být se svými penězi pomocí webových stránek na síti internet stále v kontaktu. Internet je celosvětová síť a nejlevnější komunikační médium. K provozu tohoto typu elektronického bankovníctví je potřeba pouze počítač s připojením na internet. U tohoto způsobu elektronického bankovníctví není potřeba instalovat ani jinak nahrávat speciální aplikace.

Call centrum umožňuje klientovi požádat prostřednictvím telefonu svého telefonního bankéře o vykonání konkrétní bankovní operace. Výhoda této služby je široká nabídka poskytovaných služeb. Nevýhodou je relativně vysoká finanční nákladovost provozu této služby z pohledu banky, která zaměstnává operátory vykonávající tuto službu.

IVR (interactive voice response) je hlasový systém založený na vykonávání bankovních operací pomocí menu, které je ovládáno prostřednictvím tónové volby telefonního přístroje. Výběr možností je potvrzen stiskem tlačítka telefonu. Nejčastěji prováděnými operacemi pomocí IVR jsou zjištění zůstatku na účtu, zjištění různých informací nebo provedení jednorázového platebního příkazu. Dále hlasové automaty nabízejí možnost přepojení na operátora. Výhodou je snížení nákladu z pohledu banky, která již nemusí zaměstnávat velké množství operátorů a IVR systém umožňuje obsloužit více klientů najednou oproti call centra. Schéma komunikace pomocí živého telefonního bankéře a schéma hlasové expresní linky Komerční banky, a. s. je zobrazeno v příloze C.

Dalším druhem telefonního bankovníctví je **SMS banking**. Komunikace mezi klientem a bankou probíhá pouze prostřednictvím SMS (Short message service) zpráv. Využití této služby lze prostřednictvím jakéhokoli mobilního telefonu bez ohledu na typ telefonu a operátora. Tato služba nabízí klientovi informování o dění na jeho účtu automaticky nebo na vyžádání.

GSM SIM Toolkit (global system for mobile communication) slouží ke komunikaci prostřednictvím krátkých textových zpráv (SMS). Tuto službu mohou využívat pouze klienti s mobilním telefonem, který službu GSM podporuje. Jak aktivní tak pasivní bankovní transakce lze provádět po zakoupení speciální SIM (Subscriber Identity Module) karty a aktivaci na pobočce banky klienta. Touto aktivací je základní menu telefonu rozšířeno o nabídku Bankovní služby. Bezpečnost komunikace mezi telefonem klienta a bankou je zajištěna šifrováním.

WAP bankovníctví se blíží spíše internetovému, protože se do WAP (Wireless Application Protocol) prohlížeče musí zadat webová adresa banky, odkud je možné ovládat svůj účet. Využití WAP banking je nezávislé na SIM kartě a používá se běžný GPRS (General Packet Radio Service) přenos dat. Realizace mobilního bankovníctví není závislá na konkrétním mobilním operátorovi. Technologii WAP podporuje většina novějších telefonů a zvýšení bezpečnosti WAP bankingu umožňuje šifrování dat. Nevýhodou této služby je zatím nízká rychlost připojení k internetu. [7]

5 KOMERČNÍ BANKA, A. S.

Na českém bankovním trhu existuje 1 centrální banka a celkem 37 komerčních univerzálních bank s českou i zahraniční účastí v základním kapitálu. Mezi nejvýznamnější peněžní instituce bankovního trhu patří Komerční banka, a. s. s rozhodující zahraniční účastí, Česká spořitelna, a. s., Československá obchodní banka, a. s. nebo GE-Money Bank, a. s..

5.1 Historie banky

Historie Komerční banky, a. s. se začíná psát v lednu 1990, kdy tato banka vznikla vyčleněním obchodní činnosti z bývalé Státní banky československé (dnes ČNB). Po následném schválení privatizačního projektu vládou ČSFR se státní peněžní ústav Komerční banka transformoval na akciovou společnost. Hlavním majitelem akcií KB se staly Fondy národního majetku České republiky a Slovenské republiky. Při privatizaci státního majetku v roce 1992 byly akcie KB zařazeny do kupónové privatizace s tím, že si stát ponechal většinový podíl na základním kapitálu. V červnu roku 1995 KB vstoupila na mezinárodní kapitálové trhy vydáním globálních depozitních certifikátů. V lednu 2000 byl úspěšně ukončen proces navyšování základního kapitálu KB ve výši 9, 5 mld. Kč. Tím došlo ke zvýšení podílu FNM ČR (fond národního majetku České republiky) na základním kapitálu KB na 60 %. Následně v červnu roku 2001 vláda České republiky rozhodla, že většinový státní podíl v KB získá francouzská banka Sociétés Générale za 40 mld. Kč. Finanční skupina Sociétés Générale je jednou z největších bankovních skupin v eurozóně. Dnes jsou akcie KB kótovány na Burze cenných papírů Praha a v RM-Systému. V prestižní soutěži MasterCard Banka roku se Komerční banka, a. s. stala 3x bankou roku podle odborné poroty a v roce 2003 nejdůvěryhodnější bankou roku díky hlasování široké veřejnosti. [18]

5.2 Charakteristika banky

Základní informace o bance:

Obchodní firma:	Komerční banka, a. s.
Právní forma:	akciová společnost
Sídlo banky:	Praha 1, Na Příkopě 33, č.p. 969, PSČ 114 07
Identifikační číslo:	45 31 70 54

Datum zápisu do ob. rejstříku:	5. 3. 1992
Výše ZK zapsaného v ob. Rejstříku:	19 004 926 000 Kč
Výše splaceného ZK:	19 004 926 000 Kč
Počet akcií:	38 009 852 kusů kmenových akcií na majitele v zaknihované podobě ve jmenovité hodnotě po 500 Kč

Úplný výpis z obchodního rejstříku je k nahlédnutí v příloze E.

Komerční banka, a. s. je univerzální bankou se širokou nabídkou služeb v oblasti drobného, podnikového a investičního bankovníctví. Společnosti finanční skupiny Komerční banky nabízejí další specializované služby, mezi které patří penzijní připojištění, stavební spoření, factoring, spotřebitelské úvěry a pojištění, dostupné prostřednictvím sítě poboček KB, přímého bankovníctví a vlastní distribuční sítě.

Služby samotné Komerční banky využívalo v roce 2008 téměř 1,63 milionů zákazníků prostřednictvím 394 poboček a 673 bankomatů po celé České republice a také formou telefonního, internetového a mobilního bankovníctví.³

Finanční skupina KB byla k 30. září 2008 tvořena devíti dceřinými společnostmi. V osmi dceřiných společnostech držela KB nadpoloviční podíl a v Komerční pojišťovně, a. s. 49% podíl. Modrá pyramida stavební spořitelna obsluhovala 747 tisíc klientů a Penzijní fond KB registroval více než 491 tisíc účastníků penzijního připojištění. Počet aktivních klientů společnosti spotřebitelského financování ESSOX narostl na 226 tisíc. Na slovenském bankovním trhu operuje skupina prostřednictvím Komerční banky Bratislava.

---

³ *Komerční banka* [online]. 2010 [cit. 2010-02-19]. Historie. Dostupné z WWW: <www.kb.cz>.

Skupina Société Générale

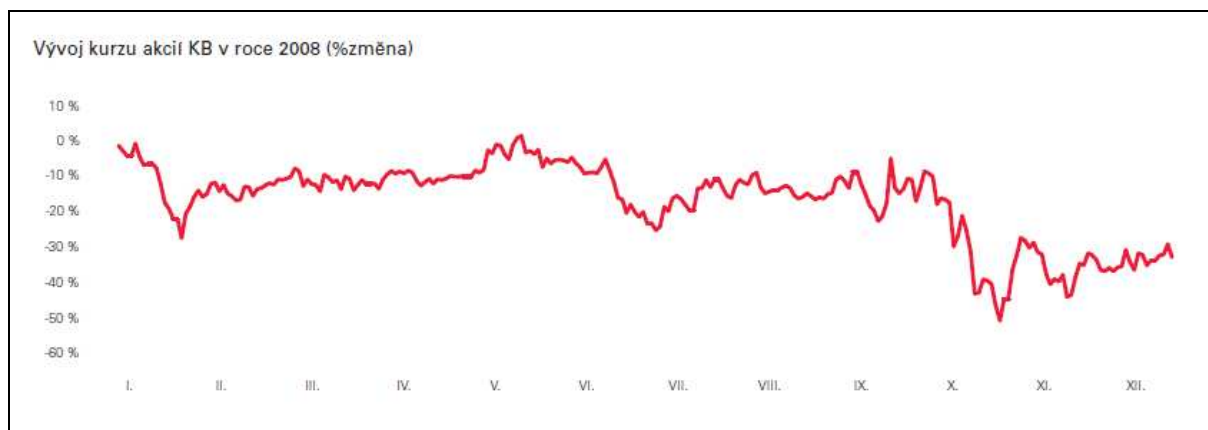
Komerční banka je sou st  francouzsk  skupiny Société Générale od  rjna 2001. Tato finan n  skupina je jednou z největších v eurozóně. Skupina Société Générale zaměstnává na celém světě cca 151 tisíc lidí ve třech klíčových oblastech:

- retailov  bankovnictví a finan n  služby: Société Générale obsluhuje více než 30 milionů zákazníků na celém světě,
- glob ln  invest n  management a služby: Société Générale je jednou z největších bank v euro zóně podle aktiv v custody (2 560 miliard EUR na konci roku 2008) a ve správě (336 miliard EUR),
- podnikov  a invest n  bankovnictví: Société Générale pat  k předním sv tov m bankám v oblasti mezinárodních kapitálových trhů, derivátů a strukturovaných financí.

Komerční banka, a. s. v roce 2008

Služby komerční banky vyu ivalo v roce 2008 t m r 1,63 milionu zákazníků p střednictv m telefonního, internetového a mobilního bankovnictví a také p střednictv m 394 poboček a 673 bankomatů po celé České republice. Komerční banka, a. s. je přední bankou zejména pro podnikatele a malé firmy. V roce 2008 činily celkov  výnosy 33,7 miliardy Kč.

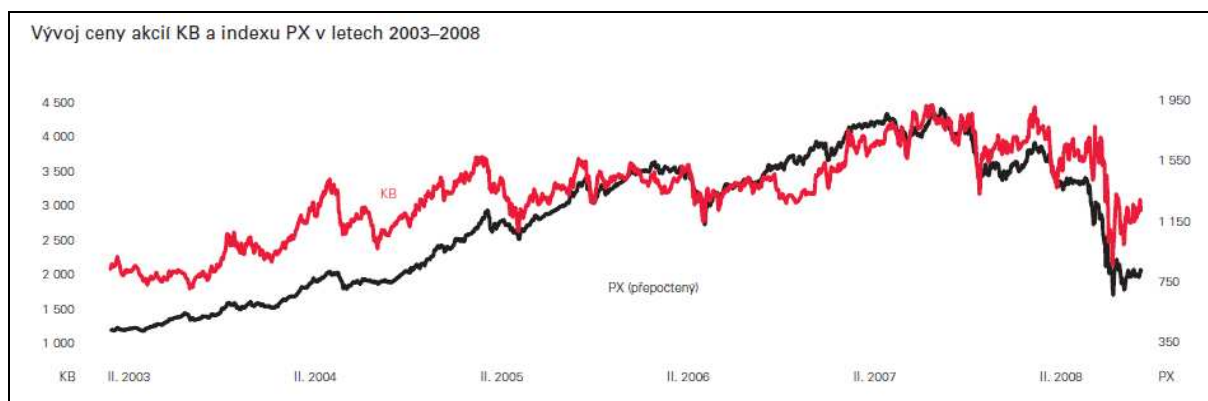
Vývoj kurzu akcií Komerční banky byl v p b hu roku ovlivněn prohlubující se světovou finan n  krizí, ale ve srovnání s českém trhem a indexy evropských bankovních akcií byl relativně dobr . V roce 2008 byla KB jedním z nejdůležitějších a nejlikvidnějších titulů obchodovaných na pra sk  burze. Komerční banka uzavřela rok 2008 na ceně 2 970 Kč za akcii. Jak se podrobn  vyvíjel kurz akcií KB v roce 2008 zn zoru uje následující graf 1.

Graf 1 – vývoj kurzu akcií KB v roce 2008 v %

zdroj: Komerční banka, a. s.

Vývoj ceny akcií KB a indexu PX od roku 2003 do roku 2008 můžeme sledovat na grafu 2. Díky grafu vidíme, že kurz ceny akcií a indexu PX se vyvíjel relativně stejnoměrně a pokles v druhé polovině roku 2008 si můžeme vysvětlit světovou finanční krizí, která způsobila propad akcií na světových trzích.

Graf 2 – vývoj ceny akcií KB a indexu PX v letech 2003 – 2008 v Kč

zdroj: Komerční banka, a. s.

6 POSKYTOVANÉ SLUŽBY KOMERČNÍ BANKY, A. S.

Komerční banka, a. s. měla k 31. 12. 2009 na území České republiky celkem 398 poboček. Meziročně tento počet stoupl o 7 poboček. Ve své práci se zabývám poskytováním služeb na pobočce Komerční banky, a. s. v Pardubicích na Třídě Míru, která je nově otevřena od roku 2008 v prostorách obchodního paláce MAGNUM.

Detail pobočky:

Adresa: Třída Míru 2800
530 02 PARDUBICE

Telefon: +420 955 566 301
+420 955 511 111

Fax: +420 955 566 319

Pobočka poskytuje komplexní finanční služby drobného, investičního a podnikového bankovníctví. Nabízí depozitní produkty, úvěry a přímé bankovníctví. Bakalářská práce se specializuje na analýzu a porovnávání služeb hotovostního a bezhotovostního platebního styku mezi sebou navzájem a s vybranými bankovními domy.

6.1 Portfolio služeb Komerční banky, a. s.

Portfolio KB tvoří produkty, které se dělí stejně jako u většiny bank na trhu podle klientů do následujících skupin:

- občané (domácnosti),
- mládež a studenti,
- podnikatelé a menší firmy,
- podniky,
- státní správa a samospráva.

Práce se zaměřuje na první tři skupiny. Mezi sledované služby, které poskytuje KB svým klientům, je zařazen platební styk, balíčky a běžné účty, platební karty, šeky a přímé bankovníctví.

6.1.1 Platební styk

Pro KB patří zajišťování platebního styku k základním službám, které poskytují svým klientům.

Hotovostní platební styk v Komerční bance, a. s.

Hotovostní platební styk mohou využít bez rozdílu všichni klienti KB. Tuzemský hotovostní platební styk umožňuje výběr hotovosti z účtů vedených u KB, úhradu závazků pomocí vkladu hotovosti v korunách nebo v cizí měně na účet vedený u Komerční banky, a. s..

Bezhotovostní platební styk v Komerční bance, a. s.

Bezhotovostní platební styk mohou využívat stejně jako hotovostní platební styk všichni klienti KB. Existují 2 druhy bezhotovostního platebního styku, tj. tuzemský bezhotovostní platební styk a zahraniční bezhotovostní platební styk.

➤ **Tuzemský bezhotovostní platební styk**

Tento platební styk může mít podobu jednorázových příkazů nebo trvalých příkazů k úhradě v rámci ČR, u nichž jsou sjednány podmínky platby buď na dobu neurčitou (do odvolání), nebo na předem sjednanou lhůtu. Písemné příkazy předává majitel účtu nebo zmocněná osoba v prodejním místě KB, kde je veden příslušný účet. Příkazy k úhradě a inkasu, expresní platby do jiné banky a trvalé příkazy k úhradě lze bance předávat také prostřednictvím produktů přímého bankovníctví. Při použití on-line systémů přímého bankovníctví může klient okamžitě sledovat změnu stavu na účtu po provedení on-line operace.

➤ **Zahraníční bezhotovostní platební styk**

Jedná se o bezhotovostní převody peněžních prostředků do a ze zahraničí a v rámci České republiky v cizí měně. Tento platební styk je využíván pro platby obchodní (za zboží, služby), neobchodní (honoráře, důchody, dary, výživné) a finanční (likvidace dokumentárních transakcí).

➤ **Nástroje v rámci tuzemského a zahraničního platebního styku**

Příkaz k úhradě může být v KB zadáván v korunách nebo v cizí měně, u plateb do jiné banky v ČR pouze v korunách. Příkaz k inkasu v korunách zadává příjemce platby.

Povolení inkasa může sjednat pouze majitel účtu, a to tak, že písemně sdělí KB čísla účtů příjemců, se kterými se dohodl na inkasní formě placení. Úhrada probíhá z podnětu příjemce platby. I zde může majitel účtu určit limit pro jednotlivou inkasní platbu.

U **expresních plateb** banka zaručuje, že předá platbu do Zúčtovacího centra ČNB k připsání bance příjemce v den její splatnosti. Příkazy k expresním platbám v písemné formě musí být předány osobně pracovníkovi banky. KB provádí dva typy expresní platby:

- expres (platba je provedena nejpozději do 16 hodin od podání příkazu),
- super expres (platba je provedena nejpozději do 9 hodin od podání příkazu).

Trvalé příkazy k úhradě se používají k opakovanému placení pevné částky v pevném termínu na účet stále stejného příjemce. Příkaz je nutné předat písemně minimálně 2 pracovní dny před datem první platby. Stejně tak pokyn ke změně či zrušení příkazu musí být předložen nejpozději 2 pracovní dny přede dnem účinnosti změny.

Trvalé příkazy k automatickému převodu slouží k převádění nepevných částek. Jedná se o převody následujících typů:

- převod nadměrného zůstatku bez pevného termínu – jde o převod části nebo celého zůstatku na jiný účet ve dnech, kdy je překročena stanovená výše zůstatku. Stanoví se maximální zůstatek, který má být na účtu zachován,
- převod nadměrného zůstatku s pevným termínem – jedná se o převod předem neznámé částky na jiný účet v určitém termínu, jestliže je překročena stanovená výše zůstatku účtu „na vrub“,
- převod pro udržení minimálního zůstatku – jedná se o převod při poklesu zůstatku pod stanovenou částku.

U **plateb SIPO** (Soustředěné inkaso plateb obyvatelstva) se jedná o pravidelné měsíční souhrnné platby ve prospěch účtu České pošty. Klient zadá příkaz ke zřízení trvalé bezhotovostní úhrady SIPO a může stanovit její limit.

Zahraniční platba (úhrada, bankovní převod) je nejrozšířenější a nejjednodušší platební instrument v zahraničním platebním styku. Platby probíhají přes vzájemné účty banky odesílatele a banky příjemce nebo ještě prostřednictvím zprostředkujících bank. Efektivnost a rychlost převodů je zajištěna systémem SWIFT. Zahraniční platby se v KB provádějí standardně v měnách např. AUD (Australský dolar), CAD (Kanadský dolar), CHF (Švýcarský frank), EUR (Euro), PLN (Polský zlotý), USD (Americký dolar). V souvislosti se vstupem ČR do Evropské unie poskytuje Komerční banka, a. s. tzv. přeshraniční platby:

- KB EuroPlatba – platba v rámci zemí EU, která je poukázána v EUR, do výše 50 000,- EUR,
- SEPA EuroPlatba – platba, kterou je možno provádět v rámci zemí Evropského hospodářského prostoru a států, které akceptují SEPA (jednotná oblast pro platby v eurech) pravidla.

6.1.2 Balíčky a běžné účty

Aby fyzická či právnická osoba mohla využívat služeb KB a provádět platební styk, musí se stát jejím klientem. Tato podmínka spočívá v založení běžného účtu u dané banky.

➤ Běžný účet v Kč a v cizí měně

KB otevírá běžný účet právnickým osobám a podnikajícím i nepodnikajícím fyzickým osobám, městům, obcím, svazkům měst a obcím, krajům a jimi zřízeným příspěvkovým organizacím. Běžný účet je základní produkt banky, který slouží k ukládání finančních prostředků a k provádění hotovostního i bezhotovostního platebního styku zejména v korunách. Umožňuje také získat další navazující produkty a služby KB, například internetové bankovníctví mojebanka, PC bankovníctví profibanka, telefonické bankovníctví Expresní linka nebo nastavení povoleného debetu na účtu až do výše 3 000 000 Kč. KB vede běžné účty také v cizích měnách různých států (např. Austrálie, Bulharsko, Kanada, Dánsko, Evropská unie, Spojené státy americké).

➤ Balíčky

Komerční banka, a. s. stejně jako většina bank na trhu poskytuje vedle založení běžného účtu, také celou řadu výhodných balíčků, které v sobě vedení běžného účtu zahrnuje. Tyto balíčky jsou rozděleny podle cílových skupin (občané, mládež a studenti, podnikatelé a menší firmy).

Balíčky pro občany

Všechny tyto balíčky jsou určeny každému občanovi (fyzické osobě) od 18 let věku. Mezi nejtradičnější balíčky pro tuto cílovou skupinu jsou:

Ideal konto

- základní moderní balíček, který komplexně pokrývá základní škálu bankovních potřeb běžných občanů,
- konto obsahuje vedení běžného účtu, po splnění podmínek možnost čerpat povolený debet a elektronickou platební kartu,
- konto je vhodné využívat k uložení mzdy, k platbám SIPO a k platebním či trvalým příkazům.

Perfekt konto

- konto obsahuje běžný účet s měsíčním elektronickým výpisem, okamžitý povolený debet až do výše 10 000 Kč, mezinárodní platební kartu, služby telefonického bankovníctví Expresní linky KB nebo internetové bankovníctví Mojebanka.

Extra konto

- balíček určený pro náročné klienty,
- konto obsahuje běžný účet v Kč nebo v EUR s měsíčním výpisem z účtu poštou, telefonní, internetové i mobilní bankovníctví, dvě mezinárodní platební karty s cestovním pojištěním, virtuální platební kartu pro bezpečné internetové platby a možnost čerpat peníze do mínusu.

Premium konto

- balíček se stejnými výhodami jako Extra konto,
- klient získá zlatou embosovanou platební kartu GOLD Card,
- navíc poskytuje ještě čipovou kartu Můjklíč a čtečku čipových karet.

TOP nabídka

- exklusivní konto určené pro velmi náročné zákazníky,
- balíček obsahuje běžný účet v korunách i cizí měně (USD, EUR), telefonní, internetové i mobilní bankovníctví, 2 mezinárodní zlaté platební karty s nadstandardním cestovním pojištěním, virtuální platební kartu pro bezpečné internetové platby, možnost čerpání peněz do debetu.

DUO konto

- slouží fyzickým osobám, které podnikají, jako soukromý účet,
- balíček obsahuje vedení běžného účtu v Kč, internetové bankovníctví, telefonní bankovníctví, platební kartu.

Balíčky pro mládež a studenty

Balíčky pro mládež jsou určené pro děti od narození do 15 let věku, balíčky pro studenty slouží mladým lidem od 15 do 19 let, a také studentům od 20 do 30 let pokud jsou studenty řádného studia.

Dětské konto

- je vhodné na zúročení peněz dítěte a dále naučí dítě zacházet s penězi již v raném věku,
- balíček obsahuje vedení účtu, dítě od 8 let získá platební kartu, rodiče mají možnost pasivního náhledu na účet prostřednictvím internetového bankovníctví Mojebanka.

Gaudeamus 2

- studentské konto, kde každý aktivní uživatel získá roční bonus 333 Kč,
- v rámci balíčku je vedení běžného účtu s možností čerpat do mínusu až do výše 20 000 Kč, možnost čerpat úvěr ve výši až 500 000 Kč,

- klient v rámci tohoto balíčku získá elektronickou platební kartu a může využívat telefonní bankovníctví, mobilní bankovníctví.

Gaudeamus 2 nadstandard

- studentské konto s ročním bonusem 333 Kč,
- poskytuje stejné služby jako konto Gaudeamus 2 a navíc klient získá embosovanou mezinárodní kartu MasterCard a plnohodnotné internetové bankovníctví.

Balíčky pro podnikatele a menší firmy

Tyto balíčky slouží fyzickým osobám – podnikatelům a právnickým osobám – firmám. Mezi balíčky zaměřené na tuto cílovou skupinu můžeme řadit:

Efekt

- konto je určeno fyzickým osobám – podnikatelům a právnickým osobám,
- balíček obsahuje vedení běžného účtu s možností čerpat povolený debet, platební kartu, zvolenou službu přímého bankovníctví.

Komfort

- slouží fyzickým osobám – podnikatelům a právnickým osobám,
- balíček obsahuje vedení běžného účtu s možností čerpat povolený debet, platební kartu s rozsáhlým pojistným programem, telefonické i internetové bankovníctví.

Excelent

- balíček určen fyzickým osobám – podnikatelům a právnickým osobám,
- nadstandardní balíček obsahuje vedení běžného účtu v Kč a v cizí měně s možností čerpat povolený debet, 2 platební karty, zvolenou službu přímého bankovníctví.

Optimum Medicum

- konto je určeno fyzickým osobám – podnikatelům a právnickým osobám z oboru zdravotnictví (lékaři, nemocnice, lékárny, veterinární služby),
- součástí balíčku je vedení běžného účtu s možností čerpat povolený debet, platební karta s rozsáhlým pojistným programem a telefonické i internetové bankovníctví. [18]

6.1.3 Platební karty

O vydávání karet mohou žádat klienti na pobočkách KB, která vede jejich osobní účty. Komerční banka a. s. poskytuje svým klientům celou řadu debetních, kreditních nebo prestižních platebních karet.

➤ **Debetní karty MasterCard a Visa**

Důležité pojmy:

Cash back – možnost, při placení kartou za nákup, provést výběr hotovosti.

Cash Advance – výběr hotovosti na přepážce v tuzemsku nebo v zahraničí.

Prima karta

- platební karta Maestro,
- karta je součástí balíčku Dětské konto,
- možnost využití služeb Cash back a Cash Advance.

Inter Card, Inter Card G2

- embosovaná platební karta VISA nebo MasterCard,
- součást balíčku G2 nadstandard, Extra konto, Premium konto a Top nabídka,
- možnost provádět všechny potřebné transakce kdekoli na světě,
- cestovní pojištění a možnost vytvořit si vlastní design karty díky službě mojekarta, možnost využití služeb Cash back a další.

Bankokarta, G2 karta, Perfekt karta

- pro každého klienta, který chce mít každodenní přístup k finančním prostředkům,
- součástí balíčku G2, Ideal konto, Perfekt konto, Extra konto, Duo konto,
- elektronická platební karta VISA Electron nebo Maestro s inteligentním čipem, která zajišťuje plnou bezpečnost transakcí,
- výhody bankokarty jsou např. možnost vytvořit si vlastní design karty díky službě Mojekarta, možnost využití služeb Cash back.

e-Card

- určená fyzickým osobám - občanům, podnikatelům a právnickým osobám,
- nejedná se o standardní plastikovou platební kartu, ale o virtuální kartu – Visa, MasterCard,
- slouží převážně k bezpečným a snadným nákupům prostřednictvím internetu.

UNIkarta

- určena studentům a zaměstnancům vysokých škol (Univerzita Pardubice do tohoto programu nepatří),
- kombinovaná univerzitní identifikační a platební karta Maestro (tuto službu nabízí KB jako jediná banka v České republice).

MAKRO karta

- určena všem klientům KB, kteří jsou držiteli zákaznické karty MAKRO,
- jde o embosovanou debetní platební kartu MasterCard vydanou ve spolupráci se společností MAKRO umožňující bezhotovostní platby v síti obchodů MAKRO v ČR, která zároveň nahrazuje zákaznickou kartu MAKRO,
- možnost získat povolený debet.

Dynamic Card

- elektronická platební karta Visa Electron, kterou KB vydává ve spolupráci se společností Benzina,
- je určena klientům, kteří ocení možnost snížit náklady na pohonné hmoty samotným používáním platební karty,
- úspora 2,2 % na všechny nákupy u čerpacích stanic Benzina,
- technická asistenční služba ÚAMK, která pomáhá motoristům na celém území ČR.

Prestige Card

- určena fyzickým osobám – podnikatelům, právnickým osobám,
- součástí balíčku Komfort,
- jde o mezinárodní embosovanou platební kartu Visa nebo MasterCard,
- obsahuje cestovní pojištění, které chrání nejen držitele karty, ale i všechny rodinné příslušníky, kteří s ním cestují.

Business Silver Card

- určena pro fyzické osoby-podnikatele a právnické osoby,
- mezinárodní služební platební karta pro náročné klienty,
- klient může čerpat vysoké týdenní limity,
- s kartou je navíc spojena nabídka nadstandardních doplňkových služeb,
- součástí je komplexní cestovní pojištění, které chrání i přímé rodinné příslušníky, cestující spolu s držitelem karty.

Gold Card

- jedná se o prestižní debetní kartu, která je určena pro náročné zákazníky,
  - součástí balíčku Premium konto a TOP nabídka,
  - jde o prémiovou embosovanou platební kartu VISA/MasterCard,
  - karta obsahuje řadu atraktivních doplňkových výhod (komplexní cestovní pojištění, které chrání i přímé rodinné příslušníky cestující s držitelem karty, službu Cash back, technickou asistenční službu ÚAMK, která pomáhá motoristům na celém území ČR.
- [18]

Jak vyplývá z výše uvedeného přehledu typů platebních karet nelze při porovnávání tohoto produktu s ostatními bankovními domy najít adekvátní protějšek, proto studie upustila od porovnávání karet s GE-Money Bank, a. s., Českou spořitelnou, a. s. a ČSOB, a. s..

6.1.4 Šeky

Šeky jsou určené fyzickým osobám-občanům i podnikatelům a právníckým osobám. Na českém trhu jsou používány následující 4 druhy šeků:

Šeky k inkasu

- šek lze předložit k inkasu na libovolném prodejním místě KB,
- jde o šeky, které nemohou být proplaceny okamžitě po předložení,
- šeky jsou propláceny zpravidla od 16 do 30 pracovních dnů po jejich převzetí k inkasu,
- mezi šeky k inkasu patří soukromé šeky, bankovní šeky, na kterých nelze např. ověřit podpis výstavce šeku a cestovní šeky se závadou nebo předložené v rámci dědictví a další.

Cestovní šeky

- fungují jako náhrada hotovosti při služebních cestách nebo při cestách na dovolené,
- šeky lze proměnit na hotovost v příslušné místní měně ve směnárnách a bankách,
- často je lze použít místo hotovosti v hotelech, obchodech nebo restauracích.

Bankovní šeky KB

- slouží pro klienty KB i neklienty, pro tuzemce i cizozemce,
- výstavcem šeku je Komerční banka, a. s.,
- příjemce šeku má jistotu, že mu bude proplacen, protože za proplacení ručí banka,

- KB vystavuje bankovní šeky v těchto měnách: CZK, CAD, CHF, DKK, EUR, GBP, NOK, SEK a USD,
- šeky lze vystavit převodem ze všech typů běžných účtů do neomezené výše, případně za složenou hotovost do 15 000 EUR nebo její ekvivalent v jiné měně,
- výhodou bankovního šeku je možnost požádat o vystavení šeku na kterémkoli prodejním místě KB, které službu poskytuje, šek je vždy krytý a má i další výhody.

Soukromé šeky KB

- slouží jako tzv. obchodní úvěrový prostředek,
- soukromý šek KB umožňuje klientovi provádět bezhotovostní platby třetí osobě, v tuzemsku i v zahraničí,
- pro realizace bezhotovostních plateb klient od své banky získá šekovou knížku s určitým počtem tiskopisů soukromých šeků KB,
- soukromý šek KB může být okamžitě proplacen majiteli v rámci celé prodejní sítě KB, a to jak na účet majitele šeku, tak v hotovosti.

6.1.5 Přímé bankovníctví

Hlavní výhodou přímého bankovníctví je provádění platebního styku kdykoli a odkudkoli. Přímé bankovníctví je chráněno několika bezpečnostními prvky, mezi které patří např. PIN nebo karta optického klíče. Známe několik typů přímého bankovníctví:

Expresní linka (Call centrum)

- je určena klientům z řad občanů a podnikatelů,
- umožňuje využívat bankovní služby prostřednictvím telefonní linky 955 559 559,
- schéma expresní linky KB je k nahlédnutí v příloze C.

Mojebanka (Internetbanking)

- určena občanům, podnikatelům a firmám,
- jde o internetové bankovníctví, které umožňuje provádět vybrané bankovní operace prostřednictvím sítě Internet,
- hlavní výhodou této služby je, že zadávání příkazů prostřednictvím Mojebanka je levnější než na pobočce.

Profibanka (Internetbanking)

- určena podnikatelům a firmám,
- jde o špičkový produkt přímého bankovníctví, který splňuje všechny požadavky firem v oblasti platebního styku,

- komplexně řeší firemní platební styk a komunikaci s bankou,
- každou aktivní operaci uživatel podepisuje svým elektronickým podpisem,
- uživatel má nepřetržitý přehled o pohybech na účtech,
- pořibanka poskytuje velmi jednoduché a srozumitelné ovládání.

Mobilní banka (WAP bankovníctví)

- určena klientům především z řad občanů a drobných podnikatelů,
- umožňuje využívat bankovních služeb kdykoli a kdekoli prostřednictvím displeje a klávesnice mobilního telefonu prostřednictvím technologie GPRS.

6.2 Sazebník služeb

Pro aktuálnost jsou zvoleny sazebníky platné od 1. července 2010. Poskytování zpráv o službách KB, o platebním styku, o vedení běžných účtů a balíčků je zcela zdarma prostřednictvím infolinky 800 111 055 nebo na internetových stránkách www.kb.cz.

6.2.1 Sazebník platebního styku

Ceny za služby v platebním styku se liší podle formy příkazu, který může mít podobu elektronickou nebo listinnou.

Tabulka 7 – Sazebník platebního styku KB v Kč

Formy platebního styku Druhy příkazů	Přímé bankovníctví		Pobočka (papírový nosič)
	Mojobanka	Expresní linka	
Příkaz k úhradě	4,-	6,-	29,-
Příkaz k inkasu	zdarma	29	39,-
Trvalý příkaz k úhradě	6,-	29	39,-
Expres	90,-	NE	100,-
Super expres	250,-	NE	290,-
KB EuroPlatba	195,-	NE	495,-
SEPA EuroPlatba	195,-	NE	495,-

zdroj: vlastní zpracování

6.2.2 Sazebník balíčků a běžných účtů

Jedná se o ceny a poplatky v rámci běžných účtů a balíčků poskytovaných KB svým klientům. Klienti KB jsou rozděleni do následujících skupin:

- občané,
- mládež a studenti,
- podnikatelé a menší firmy.

Základní poplatky

Jedná se o poplatky společné pro balíčky i běžné účty. Jsou to položky, které jsou na začátku rozhodování potenciálního klienta klíčové.

Tabulka 8 – Základní poplatky KB v Kč

	<i>Občané, mládež a studenti</i>	<i>Podnikatelé a menší firmy</i>
Zřízení účtu nebo balíčku	zdarma	zdarma
Zrušení běžného účtu nebo balíčku	zdarma	zdarma
Otevření běžného účtu v zahraničí	1 500,-	2 500,-
Výběr hotovosti z bankomatu KB	5,-	5,-
Výběr hotovosti z bankomatu cizích bank	35,-	35,-

zdroj: vlastní zpracování

Občané

Pro fyzické osoby – občany poskytuje KB několik běžných účtů a balíčků. Následující tabulka porovnává výši poplatků a nejsledovanější druhy služeb.

Tabulka 9 – Srovnání běžných účtů KB pro občany

	<i>Měsíční poplatek</i>	<i>Možnost čerpání do nezajištěného debetu Standard/Start</i>	<i>Internetové bankovníctví mojobanka</i>	<i>Elektronická/ embosovaná plat. karta</i>	<i>Výběry z bankomatů KB</i>
Ideal konto	22,-	ANO	NE	ANO	1 zdarma
Perfekt konto	49,-	ANO	ANO	ANO	2 zdarma
Extra konto	125,-	ANO	ANO	ANO	zdarma
Premium konto	299,-	ANO	ANO	ANO	zdarma
Top nabídka	490,-	ANO	ANO	ANO	zdarma
DUO konto	zdarma	NE	ANO	NE	NE
Běžný účet	50,-	NE	NE	NE	NE
Poplatek mimo balíček		200,-	39,-/měs.	200,-/měs.	5,-/výběr

zdroj: vlastní zpracování

Úrokové sazby vztahující se k běžným účtům pro občany znázorňuje tabulka 10.

Tabulka 10 – Úrokové sazby běžných účtů KB pro občany v %

	<i>1. pásmo do 99 999,-</i>	<i>2. pásmo od 100 000,-</i>	<i>3. pásmo od 500 000,-</i>	<i>4. pásmo od 1 000 000,-</i>	<i>5. pásmo od 5 000 000,-</i>
Ideal konto	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
Perfekt konto	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
Extra konto	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
Premium konto	0,25%	0,25%	0,50%	0,50%	0,75%
Top nabídka	0,25%	0,25%	0,50%	0,50%	1,00%

zdroj: vlastní zpracování

Mládež a studenti

Pro mládež a studenty připravila KB několik výhodnějších balíčků, které zobrazuje následující tabulka.

Tabulka 11 – Srovnání běžných účtů KB pro mládež a studenty

	<i>Měsíční poplatek</i>	<i>Možnost čerpání do nezajištěného debetu Standard/Start</i>	<i>Internetové bankovníctví mojebanka</i>	<i>Elektronická/ embosovaná plat. karta</i>	<i>Výběry z bankomatů KB</i>
Dětské konto	zdarma	NE	ANO	ANO	zdarma
Gaudeamus 2	zdarma	ANO	NE	ANO	1/3 zdarma
Gaudeamus 2 nadstandard	20,-	ANO	ANO	2x	zdarma

zdroj: vlastní zpracování

Úrokové sazby běžných účtů pro mládež a studenty znázorňuje tabulka 12.

Tabulka 12 – Úrokové sazby běžných účtů KB pro mládež a studenty v %

	<i>1. pásmo do 5 000,-</i>	<i>2. pásmo od 5 000,-</i>	<i>3. pásmo od 30 000,-</i>
Dětské konto	1,50%	2,50%	0,10%

G2, G2 nadstandard	0,20%
--------------------	-------

zdroj: vlastní zpracování

Podnikatelé a menší firmy

Hlavní cílovou skupinou KB jsou podnikatelé, kterým nabízí následující balíčky s uvedenými sazbami a poplatky.

Tabulka 13 – Srovnání běžných účtů KB pro podnikatele a menší firmy

	<i>Měsíční poplatek</i>	<i>Platební prestižní karta</i>	<i>Internetové bankovníctví Mojebanka</i>	<i>PC bankovníctví Profibanka</i>	<i>Vedení účtu v cizí měně</i>
Efekt start	99,-	NE	ANO	NE	NE
Efekt	234,-	NE	ANO	NE	NE
Komfort	367,-	ANO	ANO	ANO	NE
Excelent	812,-	NE	NE	ANO	EUR/USD
Optimum Medicum	212,-	ANO	ANO	NE	NE
Poplatek mimo balíček		990,-/rok	170,-/měs.	290,-/měs.	100,-/měs.

zdroj: vlastní zpracování

Kreditní úrokové sazby běžných účtů pro podnikatele a menší firmy znázorňuje tabulka 14.

Tabulka 14 – Úrokové sazby běžných účtů KB pro podnikatele a menší firmy v %

	<i>1. pásmo do 4 999 999,-</i>	<i>2. pásmo od 5 000 000,-</i>	<i>3. pásmo od 50 000 000,-</i>	<i>4. pásmo od 150 000 000,-</i>
Běžný účet	0,02%	0,05%	0,25%	0,70%

zdroj: vlastní zpracování

6.2.3 Sazebník platebních karet

Klienti KB získávají ke svým běžným účtům a balíčkům platební karty, které se dělí na debetní a kreditní. Oba typy platebních karet klientům poskytují následující výhody za uvedené poplatky.

Důležité pojmy:

Stoplistace – jednorázový úkon, kterým se zruší platnost platební karty (nejčastěji v případě ztráty nebo odcizení), který provádí vydavatel karty většinou na žádost klienta

Debetní platební karty

Tabulka 15 – Srovnání debetních platebních karet KB

	<i>Roční poplatek za kartu</i>	<i>Cestovní pojištění</i>	<i>Platby kartou u obchodníků</i>	<i>Cash back</i>	<i>Stoplistace</i>
Prima karta	zdarma	NE	NE	zdarma	zdarma
Bankokarta, G2 karta, Perfekt karta	200,-	NE	zdarma	zdarma	zdarma
Dynamic Card	270,-	NE	zdarma	zdarma	zdarma
UNIkarta	zdarma	NE	zdarma	zdarma	zdarma
InterCard, InterCard G2	700,-	ANO	zdarma	zdarma	zdarma
MAKRO karta	490,-	NE	zdarma	zdarma	zdarma
e-Card	65,-	NE	zdarma	NE	NE
Prestige Card	990,-	ANO	2 000,-	zdarma	zdarma
Business Silver Card	2 500,-	ANO	4 000,-	zdarma	zdarma
Gold Card	4 000,-	ANO	zdarma	zdarma	zdarma

zdroj: vlastní zpracování

6.2.4 Sazebník šeků

Cestovní šeky

Tabulka 16 – Srovnání poplatků za cestovní šeky KB v Kč

Zprostředkování prodeje	2% (min. 100,- max. 2 000,-)
Proplacení šeku	2% (min. 100,- max. 5 000,-)
Proplacení hodnoty šeku po inkasu	1% (min. 100,- max. 5 000,-)

zdroj: vlastní zpracování

Bankovní šeky

Tabulka 17 – Srovnání poplatků za bankovní šeky KB v Kč

Vystavení šeku	2% (min. 200,- max. 5 000,-)
Okamžité proplacení šeku	200,-
Blokace nebo odvolání bankovního šeku/vrácení bankovního šeku	200,- za každé hlášení
Zaslání bankovního šeku poštou nebo kurýrem do tuzemska nebo zahraničí	100,- + náklady spojů/kurýrní služby

zdroj: vlastní zpracování

Soukromé šeky

Tabulka 18 – Srovnání poplatků za soukromé šeky KB v Kč

Vydání tiskopisu šeku	5,-
Proplacení šeku na účet	100,-
Autorizace šeku (cena účtována majiteli účtu, ke kterému byl šek vydán)	25,-
Blokace nebo odvolání šeku / zrušení blokace odvolání šeku	200,- za každé hlášení
Zaslání šeků do šekové knížky poštou nebo kurýrem do tuzemska nebo zahraničí	100,- + náklady spojů/kurýrní službou
Uzavření dohody o čerpání hotovosti krátkou cestou z účtu vedeného KB – cena za jedno vyplácející prodejní místo	80,-
Inkaso soukromého šeku ze zahraničí	1% (min. 250,- max. 1 500,-)

zdroj: vlastní zpracování

7 Analýza produktů Komerční banky, a. s. s vybranými bankami

Komerční banka, a. s. poskytuje celou řadu bankovních produktů. Aby bylo možné zhodnotit, zda jsou výhodné, je třeba porovnat jednotlivé služby a položky s jinými bankovními domy. Pro porovnání jsou v tabulkách a grafech zpracovány data Komerční banky, a. s., České spořitelny, a. s., GE Money bank, a. s. a ČSOB a. s..

7.1 Porovnání platebního styku

Studie porovnává 3 nejběžnější příkazy bezhotovostního platebního styku, které je možné provést několika možnými způsoby. Tato práce blíže rozpracovává příkazy podané na papírovém nosiči podaného na přepážce pobočky, přes internetové bankovníctví a přes telefonní linku.

Pobočka (papírový nosič) – zřízení příkazu

Tabulka 19 – Porovnání poplatků vybraných bank za příkazy podané na pobočce v Kč

Banka \ Typ příkazu	<i>KB</i>	<i>GE Money bank</i>	<i>Česká spořitelna</i>	<i>ČSOB</i>
Příkaz k úhradě	29,-	45,-	45,-	40,-
Příkaz k inkasu	39,-	49,-	50,-	46,-
Trvalý příkaz k úhradě	39,-	49,-	50,-	46,-

zdroj: vlastní zpracování

Internetové bankovníctví – zřízení příkazu

Tabulka 20 – Porovnání poplatků vybraných bank za příkazy podané přes internet v Kč

Banka \ Typ příkazu	<i>KB</i>	<i>GE Money bank</i>	<i>Česká spořitelna</i>	<i>ČSOB</i>
Příkaz k úhradě	4,-	4,-	2,-	3,-
Příkaz k inkasu	Zdarma	zdarma	zdarma	Zdarma
Trvalý příkaz k úhradě	Zdarma	zdarma	zdarma	Zdarma

zdroj: vlastní zpracování

Telefonní bankovníctví – zřízení příkazu

Tabulka 21 – Porovnání poplatků vybraných bank za příkazy podané přes telefon v Kč

Banka \ Typ příkazu	<i>KB</i>	<i>GE Money bank</i>	<i>Česká spořitelna</i>	<i>ČSOB</i>
Příkaz k úhradě	6,-	4,-	3,50,-	15,-
Příkaz k inkasu	29,-	zdarma	zdarma	21,-
Trvalý příkaz k úhradě	29,-	zdarma	zdarma	21,-

zdroj: vlastní zpracování

Z analýzy vyplývá, že bezkonkurenčně nejvýhodnější je internetové zřízení příkazů. V porovnání s ostatními bankami není u tohoto typu služeb výraznější rozdíl. Občané i podnik stále častěji využívají tohoto bezhotovostního styku, neboť je nejen nejlevnější, ale i nejrychlejší a nejoperativnější. Co se týká zabezpečení elektronických dat, banky stále zdokonalují ochranu údajů svých klientů a tudíž je tento způsob bezhotovostního styku relativně bezpečný. V případě zřízení na přepážce rovněž nejsou v porovnání s ostatními bankami výraznější rozdíly, ale Komerční banka, a. s. je nejvýhodnější. Samozřejmě s porovnání s internetovým a telefonním bankovníctvím je zde nárůst zhruba desetinásobný. Zřízení příkazů přes telefon není nejdražší, ale v porovnání s ostatními bankami jsou tu výrazné rozdíly. V České republice není telefonní bankovníctví příliš rozšířené a používané.

7.2 Porovnání balíčků a běžných účtů

Bankovní domy nabízejí, v rámci zdokonalování svých služeb a boje o zákazníka, svým klientům komfortní služby tzv. balíčky. Každý občan i podnik má své specifické požadavky na vedení svých účtů a vkladů. Proto banky „ušíjí“ každému klientovi „účet na míru“.

Před samotnou případovou studií je nutné porovnat základní poplatky, které klient sleduje před zřízením účtu u dané banky. Porovnání základních poplatků znázorňuje tabulka 22.

Porovnání základních poplatků

Tabulka 22 – Porovnání základních poplatků vybraných banky v Kč

Banka	<i>KB</i>	<i>GE Money bank</i>	<i>Česká spořitelna</i>	<i>ČSOB</i>
Zřízení běžného účtu nebo balíčku	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
Zrušení běžného účtu nebo balíčku	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
Výběr hotovosti z bankomatu vlastní banky	5,-	15,-	6,-	6,-
Výběr hotovosti z bankomatu cizí banky	35,-	35,-	25,- + 0,5% z vybírané částky	30,-

zdroj: vlastní zpracování

Z porovnání základních poplatků vyplývá, že bankovní domy se sjednotily ve zřízení a zrušení účtu nebo balíčku a provádějí je zcela zdarma. Dále analýza hodnotila, že výběr hotovosti z bankomatu vlastní banky je zpoplatněn téměř ve stejné výši, pouze banka GE Money Bank, a. s. si účtuje trojnásobek. Také analýza výběru z bankomatu cizí banky ukázala, že opět nejsou velké rozdíly v poplatcích, pouze při výběru České spořitelny, a. s. dochází už od částky 2 000 Kč k výraznému navýšení poplatku, který stoupá geometrickou řadou.

7.2.1 Případová studie – Aspirační metoda

Případová studie, která je popsána a zanalyzována, se zaměřuje na 3 vybrané klienty s jejich požadavky. V rámci objektivitu případové studie analýza využívá vícekritériální hodnotící model – Aspirační metodu. Metoda hodnotí balíčky vybraných bank a tabulky porovnávají nejvhodnější ekvivalenty těchto produktů.

Aspirační metoda

Jedná se o vícekritériální separátní model hodnocení variant. Aspirační metoda spočívá ve stanovení požadavků na jednotlivé kritériální hodnoty tzv. aspirační hodnoty a v přijetí variant, které je splňují a řadí podle výhodnosti a naopak vyřazení ostatních. Aspirační úroveň nastavuje v jednotlivých kolech výpočtu posuzovatel.

Postup výpočtu:

1. Posuzovatel si stanoví minimální výši kritérií (1. úroveň) a označí hodnoty, které vyhovují těmto kritériím.
2. Vyhovuje-li kritériím více variant zpřísní se posuzování na 2. úroveň a opět se označí hodnoty, které vyhovují kritériím. V případě, že se varianty stále rovnají, rozhodující se stává cena.
3. Varianty se seřadí podle výhodnosti do pořadí.

7.2.2 Případová studie – běžný občan

Běžný občan, který využívá své konto hlavně k zaslání své mzdy. Cca 2x do měsíce provede výběr z bankomatu. Placení u obchodníků a internetové bankovníctví, ani možnost čerpání do debetu, nevyužívá. Od běžného účtu očekává nízký měsíční poplatek za vedení účtu, co nejvyšší úrok zhodnocení vložených prostředků a hlavně možnost každodenního přístupu ke svým financím.

Tabulka 23 – Porovnání balíčků vybraných bank pro běžné občany

Banka	Typ balíčku	Kritérium	Měsíční poplatek	Úroková sazba	Počet výběrů z bankomatu zdarma	Výběr z bankomatu	Výběr z bankomatu cizích bank	Pořadí variant
			Min.	Max.	Max.	Min.	Min.	
KB	Ideal konto	Hodnoty kritérií	22,-	0,01%	1	5,-	35,-	1.
GE	Genius konto		89,-	0,1%	2	15,-	35,-	4.
ČS	Osobní účet		29,-	0,01%	0	6,-	25,- + 0,5% z vybírané částky	3.
ČSOB	ČSOB konto		50,-	0,01%	2	6,-	30,-	2.
1. úroveň			55,-	0,01%	1	10,-	35,-	
2. úroveň			30,-	0,1%	2	5,-	30,-	

zdroj: vlastní zpracování

Aspirační metoda pomocí předchozí tabulky vyhodnotila, že nejvýhodnějším balíčkem pro běžného občana se zmíněnými požadavky je Ideal Konto od Komerční banky, a. s., kde je v porovnání s ostatními bankami nejnižší měsíční poplatek a výběr z bankomatu domácí banky.

7.2.3 Případová studie – student vysoké školy

Student vysoké školy hledá zvýhodněný balíček. Svě konto využívá prakticky ke každodennímu placení u obchodníků, cca 2x do měsíce provede výběr z bankomatu. Využívá služeb internetového bankovníctví k realizaci plateb a sledování zůstatků na svém kontě. Čerpání do mínusu nevyužívá a od svého účtu očekává nízký měsíční poplatek za vedení účtu a případné bonusy.

Tabulka 24 – Porovnání balíčků vybraných bank pro studenta vysoké školy

Banka	Typ balíčku	Kritérium	Měsíční poplatek	Bonus	Úroková sazba	Počet výběrů z bankomatu zdarma	Internetové bankovníctví	Pořadí variant
		Typ	Min.	Max.	Max.	Max.	Min.	X
KB	G2 nadstandard	Hodnoty kritérií	20,-	333,-/rok, 200,- na ISIC kartu	0,2%	všechny	zdarma	2.
GE	Genius Student		0,-	Vrácení 0,5% z platby kartou	0,1%	všechny	zdarma	1.
ČS	Osobní účet Student		0,-	200,- na ISIC kartu	0,01%	všechny	zdarma	3.
ČSOB	Studentské konto plus		0,-	Ne	0,01%	všechny	zdarma	4.
1. úroveň			20,-	ano	0,1%	5	20,-	
2. úroveň			0,-	peněžní prostředky	0,2%	všechny	zdarma	

zdroj: vlastní zpracování

Z předchozí tabulky vyplývá, že pro studenta vysoké školy je nejvýhodnějším balíčkem produkt Genius Student od GE Money Bank, a. s.. Banka studentům poskytuje vedení účtu zdarma, vrácení 0,5 % z platby kartou a relativně výhodnou úrokovou sazbu. Balíček Gaudeamus 2 nadstandard od KB se umístil na druhém místě jen proto, že aspirační metoda při rovnocenném výsledku vybere balíček s nižším měsíčním poplatkem. Klient by při svém výběru měl ještě přihlídnout k výhodnější úrokové sazbě v případě balíčku Gaudeamus 2 nadstandard.

7.2.4 Případová studie – malý podnikatel

Malý podnikatel, který zaměstnává 2 pracovníky hledá konto, ze kterého by mohl platit faktury a mzdy z pohodlí své kanceláře. Na běžném účtu má v průměru více než 1 mil. Kč. Od konto vyžaduje vedení běžného účtu s možností čerpat povolený debet v případě nemožnosti splacení drobných faktur. Jelikož podnikatel často cestuje do zahraničí, uvítal by kdyby ke kontu byla poskytnuta platební karta s cestovním pojištěním.

Tabulka 25 – Porovnání balíčků vybraných bank pro malého podnikatele

Banka	Typ balíčku	Kritérium	Int. bank. pro podnikatele	Měsíční poplatek	Možnost čerpání do debetu	Úroková sazba	Platební karta s cestovním poj.	Pořadí variant
		Typ	ANO	Min.	ANO	Max.	ANO	X
KB	Komfort	Hodnoty kritérií	ano	367,-	ano	0,02%	ano	2.
GE	Genius Business aktive 50		ano	299,-	ano	0,1%	ano	1.
ČS	PROFIT light		ne	159,-	ano	0,2%	ano	3.
ČSOB	Firemní konto		ano	340,-	ano	0,01%	ano	4.
1. úroveň			ano	400,-	ano	0,02%	ano	
2. úroveň			ano	350,-	ano	0,1%	ano	

zdroj: vlastní zpracování

Z aspirační metody v předchozí tabulce vyplynulo, že pro klienta s vybranými požadavky je nejvhodnější balíček Genius Business aktive 50 od GE Money Bank, a. s., který poskytuje všechny požadované služby za průměrnou cenu a za relativně výhodný úrok. Komerční banka, a. s. se umístila na druhém místě kvůli vysokému měsíčnímu poplatku a nízké úrokové sazbě.

7.3 Porovnání přímého bankovníctví

V tabulce 26 a 27 je porovnáno expresní telefonní bankovníctví u posuzovaných bank a internetové bankovníctví. Studie se zaměřuje na přímé bankovníctví poskytované občanům a podnikatelům.

Telefonní bankovníctví

Tabulka 26 – Porovnání poplatků za telefonní bankovníctví u vybraných bank v Kč

	<i>Banka</i>	<i>Název produktu</i>	<i>Zřízení (Kč)</i>	<i>Vedení (Kč měsíčně)</i>
Občané				
	KB	Expresní linka	0,-	39,-
	GE Money Bank	Telefon banka	0,-	49,-
	Česká spořitelna	SERVIS 24	0,-	25,-/100,-*
	ČSOB	ČSOB Linka 24	0,-	40,-
Podnikatelé				
	KB	Expresní linka	0,-	170,-
	GE Money Bank	Telefon banka	0,-	49,-
	Česká spořitelna	SERVIS 24	0,-	100,-
	ČSOB	ČSOB Linka 24	0,-	40,-
* 25,- u spořirových účtů, 100,- u osobních účtů				

zdroj: vlastní zpracování

Z předchozí tabulky vyplývá, že za službu zřízení telefonního bankovníctví banky neúčtují žádný poplatek. Vedení této služby pro podnikatele je nejvýhodnější u ČSOB, a. s., ale nejdražší poplatky účtuje KB, a. s. (čtyřnásobně). U občanů takové rozdíly nejsou, pouze Česká spořitelna a. s. si u osobních účtů inkasuje poplatek dvojnásobný.

Internetové bankovníctví

Tabulka 27 – Porovnání poplatků za internetové bankovníctví u vybraných bank v Kč

	<i>Banka</i>	<i>Název produktu</i>	<i>Zřízení (Kč)</i>	<i>Vedení (Kč měsíčně)</i>
Občané				
	KB	Mojobanka	0,-	39,-
	GE Money Bank	Internet banka	0,-	49,-
	Česká spořitelna	SERVIS 24	0,-	25./100,-
	ČSOB	ČSOB Internetbanking	0,-	24,-
Podnikatelé				
	KB	Mojobanka	0,-	170,-
	GE Money Bank	Internet banka	0,-	49,-
	Česká spořitelna	SERVIS 24	0,-	100,-
	ČSOB	ČSOB Internetbanking	0,-	0,-
Podnikatelé – komplexní firemní internetové bankovníctví				
	KB	Profibanka	0,-	290,-
	GE Money Bank	Bankklient	0,-	250,-
	Česká spořitelna	Business 24	0,-	200,-
	ČSOB	ČSOB Businessbanking 24 online	0,-	100,-

zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 27 analyzuje internetové bankovníctví, za jehož zřízení banky neúčtují žádné poplatky. Rozdíly jsou opět u vedení této služby. U podnikatelů je nejvýhodnější služba u ČSOB, a. s., za to u KB, a. s. je navýšení téměř trojnásobné. U občanů nejsou rozdíly tak výrazné, i když nejlevnější vedení internetového bankovníctví poskytuje ČSOB, a. s. je o polovinu levnější než GE Money bank, a. s.. Česká spořitelna si u osobních účtů inkasuje poplatek opět téměř dvojnásobný.

7.4 Porovnání šeků

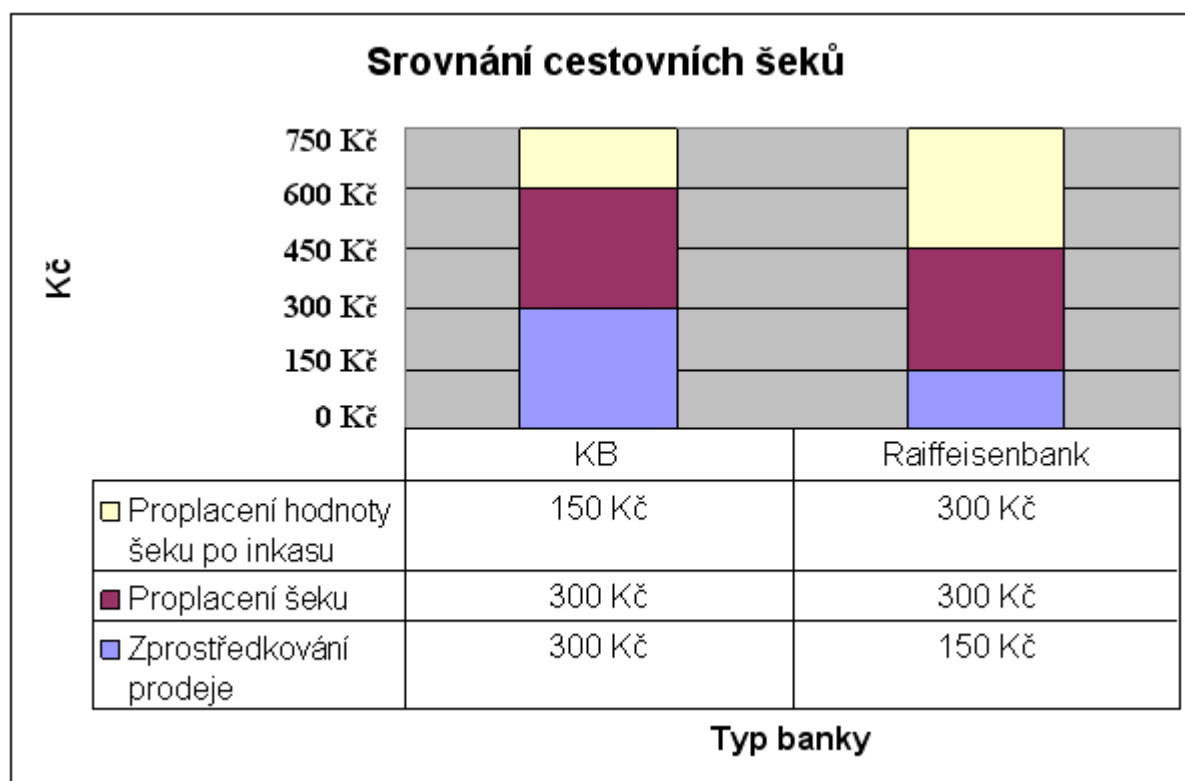
Poskytování šeků je u bank službou spíše doplňkovou. Na českém bankovním trhu není příliš využívána. Následující studie porovnávají ceny za služby spojené s cestovními šeky, bankovními šeky a soukromými šeky.

Cestovní šeky

V současné době lze v České republice zakoupit cestovní šeky pouze American Express, které prodává:

- Komerční banka, a. s.
- Raiffeisenbank, a. s. [20]

Graf 3 porovnává služby spojené se zprostředkováním prodeje a proplacením cestovních šeků v případové studii, kdy banka klientovi vystavila cestovní šek v hodnotě 15 000 Kč.

Graf 3 – Srovnání cestovních šeků v Kč

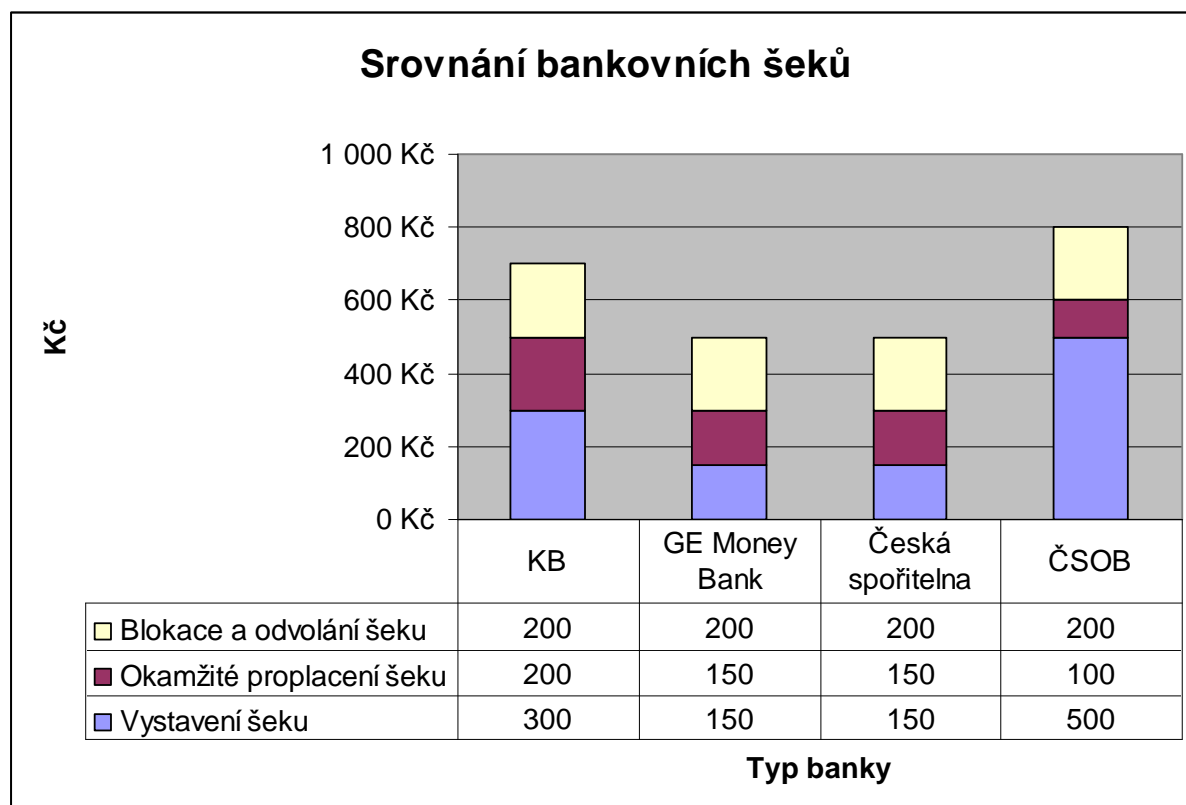
zdroj: vlastní zpracování

Z předchozího grafu vyplývá, že Raiffeisenbank, a. s. za zprostředkování prodeje účtuje o polovinu nižší poplatky než Komerční banka, a. s., ale při proplacení hodnoty šeku po

inkasu je tomu přesně naopak. Poplatky za proplacení šeku jsou totožné. Rozdíl mezi porovnáváním v tomto případě není žádný.

Bankovní šeky

Graf 4 porovnává služby spojené se zprostředkováním prodeje a proplacením bankovních šeků v případové studii, kdy banka klientovi vystavila bankovní šek v hodnotě 15 000 Kč.

Graf 4 – Srovnání bankovních šeků v Kč

zdroj: vlastní zpracování

Z grafu 4 – Srovnání bankovních šeků vyplývá, že poplatky za blokaci a odvolání šeku jsou u všech sledovaných bankovních domů totožné. Z výsledné analýzy je zřejmé, že ČSOB má celkové poplatky týkající se bankovních šeků nejvyšší. Komerční banka, a. s. má poplatky ve srovnání s GE Money bank, a. s. a Českou spořitelnou, a. s. o 40 % dražší.

Soukromé šeky

Tabulka 28 porovnává poplatky a ostatní služby spojené s prodejem soukromých šeků klientům vybraných bank.

Tabulka 28 – Srovnání soukromých šeků u vybraných bank

Srovnání soukromých šeků					
	Vydání tiskopisy šeku	Proplacení šeku	Blokace šeku	Jazyk šeku	Použitelnost v zahraničí
KB	5,-/ks	100,-	200,-	Čeština, angličtina	ano
GE	10,-/ks	150,-	200,-	Čeština	ne
ČS	5,-/ks	50,-	150,-	Čeština	s omezením
ČSOB	15,-/ks*	100,-	200,-	Čeština, angličtina, němčina	ano

* ČSOB vydává tiskopisy šeků s min. počtem 20ks za 300kč (15,-/ks)

zdroj: vlastní zpracování

Komerční banka, a. s. při prodeji soukromých šeků poskytuje svým klientům komfortní a komplexní služby za srovnatelné ceny. Za vydání tiskopisu šeku má KB nejnižší poplatky a zároveň jsou tyto šeky použitelné v zahraničí bez omezení.

7.5 Zhodnocení

Při získávání podkladů ke studii bezhotovostního platebního styku v Komerční bance, a. s. a při porovnání s ostatními sledovanými bankami ze subjektivního pohledu vyplývá, že portfolio KB na internetovém portálu je nejúplnější a nejpřehlednější. KB stále sleduje potřeby svých klientů a tím jim poskytuje v rámci správy finančních prostředků komplexní služby.

Při vlastní analýze studie zjistila, že KB nemá skryté poplatky, což je v dnešním bankovním systému v České republice důležitým aspektem. Existují bankovní domy, které skryté

poplatky svým klientům účtují, což není známkou solidnosti. Za věrnost svým klientům KB poskytuje nezanedbatelné bonusy.

Studie zanalyzovala pomocí grafů a tabulek, že KB poskytuje velmi nízké úrokové sazby k vkladovým účtům. O výhodnosti, v rámci úrokových sazeb, se dá mluvit až od vkladů v řádech milionů.

Komerční banka, a. s. věnuje mediální kampani velkou pozornost. Téměř na každý produkt či službu KB existuje masivní reklama. V rámci marketingu je propagace velice důležitá, ale přínos pro stávající klienty je minimální. Dle subjektivního názoru by měla být pozornost více soustředěna na výši úrokových sazeb u vkladových účtů a snížení poplatků za poskytované služby.

ZÁVĚR

Při analyzování služeb Komerční banky, a. s. studie detailně popisuje všechny produkty bezhotovostního platebního styku, které KB poskytuje pro občany, studenty a podnikatele na Českém bankovním trhu.

Graficky práce zpřehledňuje a sumarizuje poplatky v platebním styku, porovnává služby při vedení běžných účtů, v procentech jejich úrokové sazby, druhy platebních karet a porovnává jejich poplatky za vedení a služby. Studie se zabývá druhy šeků, prodejem a jejich zprostředkováním. Graficky je zpřehledněn bezhotovostní platební styk poskytovaný na bankovním trhu. Za každou analýzou následuje stručné zhodnocení a vygenerování nejvhodnějšího produktu či služby daného bankovního domu.

V případových studiích je použita vícekriteriální aspirační metoda a pro grafickou přehlednost je v rámci porovnání šeků použito skládaného sloupcového diagramu.

Pro objektivnost studie jsou porovnávány produkty a služby Komerční banky, a. s. s relativně stejně velkými bankovními domy. Mezi sledované banky patří GE Money Bank, a. s., Česká spořitelna, a. s. a Československá obchodní banka, a. s..

Práce zanalyzovala, že nejvýhodnějším produktem u KB je internetové zřízení příkazů neboť je nejlevnější, nejrychlejší a nejoperativnější při porovnání se službami ostatních sledovaných finančních zprostředkovatelů. V případě zřízení příkazů na přepážce je Komerční banka, a. s. opět nejvýhodnější. Z porovnání základních poplatků spojených s vedením běžných účtů vyplývá, že KB nevybočuje z průměru na českém trhu. Díky aspirační metodě v případových studiích lze z tabulek vygenerovat, že KB poskytuje pro běžné občany a studenty nejvýhodnější balíčky svých produktů proti ostatním bankám. V případě porovnávání balíčků pro malé podnikatele je KB opět na špici v poskytování svých balíčků služeb.

V případě telefonního bankovníctví patří KB k nejdražším, ale je nutno podotknout, že tento způsob realizace plateb je dnes málo využívanou službou. Internetové bankovníctví poskytované KB pro občany je srovnatelné s ostatními bankovními domy, pouze pro podnikatele je tato služba přímého bankovníctví spíše nevýhodná.

Z teoretického hlediska je tato práce přínosná v tom, že detailně popisuje bezhotovostní platební styk, jeho typy a nástroje. Grafické provedení (obrázky, grafy, tabulky) usnadňují další využití pro navazující analýzy a případné studium.

Pro praxi je významné znázornění případových studií ve formě grafů a tabulek. Hlavní výhodou této práce je konkrétnost a úplnost všech údajů, které jsou porovnány s ostatními bankovními domy. Tuto výhodu ocení běžný klient, který se rozhoduje jakou banku a produkt zvolí pro svůj bezhotovostní platební styk. Studii jistě ocení také řada finančních poradců, kteří se snaží svým klientům najít nejvýhodnější produkty a služby. Zájem o tuto studii projevují také bankovní poradci na přepážkách bank, v případě argumentace o výhodnosti produktů a služeb.

POUŽITÁ LITERATURA

Literární zdroje:

- [1] DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví*. 3. vydání. Praha : Vysoká škola ekonomická v Praze, 1998. 220 s. ISBN 80-7079-585-9.
- [2] DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. vydání. Praha : Linde Praha, 2005. 688 s. ISBN 80-7201-515-5.
- [3] JÍLEK, Josef. *Finanční trhy*. 1. vydání. Praha : Grada Publishing, spol. s. r. o., 1997. 749 s. ISBN 80-7169-453-3.
- [4] KALABIS, Zbyněk. *Bankovní služby v praxi*. 1. vydání. Brno : Computer Press, a. s., 2005. 156 s. ISBN 80-251-0882-1.
- [5] MÁČE, Miroslav. *Platební styk – klasický a elektronický*. 1. vydání. Praha : Grada Publishing, a. s., 2006. 220 s. ISBN 80-247-1725-5.
- [6] POLOUČEK, Stanislav, et al. *Bankovníctví*. 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2006. 736 s. ISBN 80-7179.462-7.
- [7] PŘÁDKA, Michal; KALA, Jan. *Elektronické bankovníctví*. 1. vydání. Brno : Computer Press, a. s., 2000. 166 s. ISBN 80-7226-328-5.
- [8] REVENDA, Zbyněk, et al. *Pěněžní ekonomie a bankovníctví*. 4. vydání. Praha : Management Press, 2005. 634 s. ISBN 80-7216-132-1.
- [9] SEKERKA, Bohuslav; TEPLÁ, Liběna. *Peněžnictví 1 : Pro kombinované studium*. Pardubice : Univerzita Pardubice, 2005. 113 s. ISBN 80-7194-738-5.
- [10] SEKERKA, Bohuslav. *Bankovníctví : 1. díl*. Pardubice : Univerzita Pardubice, 2005. 115 s. ISBN 80-7194-738-5.

Internetové zdroje:

- [11] *Business.center* [online]. 2010 [cit. 2010-02-19]. Bankovní sektor. Dostupné z WWW: <www.business.center.cz>.
- [12] *Česká národní banka* [online]. 2010 [cit. 2010-02-19]. Finanční trhy. Dostupné z WWW: <www.cnb.cz>.
- [13] *Česká spořitelna* [online]. 2010 [cit. 2010-03-19]. Sazebník a úrokové sazby. Dostupné z WWW: <www.csas.cz>.
- [14] *ČSOB* [online]. 2010 [cit. 2010-03-21]. Sazby a poplatky. Dostupné z WWW: <www.csob.cz>.
- [15] *Finance.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-02-19]. Bankovníctví. Dostupné z WWW: <www.finance.cz>.
- [16] *GE-Money Bank* [online]. 2010 [cit. 2010-03-21]. Poplatky a sazby. Dostupné z WWW: <www.gemoney.cz>.
- [17] *Justice.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-03-20]. Obchodní rejstřík. Dostupné z WWW: <www.justice.cz>.
- [18] *Komerční banka* [online]. 2010 [cit. 2010-02-19]. Sazebník a úrokové sazby. Dostupné z WWW: <www.kb.cz>.
- [19] *Kreditka.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-02-10]. Slovníček. Dostupné z WWW: <www.kreditka.cz>.
- [20] *Měšec.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-02-19]. Bankovní účty. Dostupné z WWW: <www.mesec.cz>.

Základní struktura bilance banky

Aktiva	Pasiva (závazky a kapitál)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pokladní hotovost, vklady u emisních bank, poštovní šekové účty 2. Státní pokladniční poukázky a nakoupené pokladní poukázky 3. Vklady a úvěry u bank 4. Úvěry klientům 5. Obligace a jiné cenné papíry s pevným výnosem určené k obchodování 6. Akcie a jiné cenné papíry s proměnlivým výnosem určené k obchodování 7. Majetkové účasti 8. Hmotný a nehmotný majetek 9. Vlastní akcie 10. Pohledávky za akcionáři 11. Ztráta za účetní období 12. Ostatní aktiva 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Závazky k bankám 2. Závazky ke klientům (vklady klientů) 3. Vkladové certifikáty a pokladní poukázky 4. Emise obligací a obdobných dluhopisů 5. Přijaté dlouhodobé úvěry zvláštního charakteru 6. Rezervy 7. Základní kapitál 8. Kapitálové fondy 9. Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku 10. Převedený hospodářský výsledek 11. Zisk účetního období 12. Ostatní pasiva
Aktiva celkem	Pasiva celkem

zdroj: vlastní zpracování

Základní struktura výkazu zisku a ztrát

Náklady	Výnosy
<ol style="list-style-type: none"> 1. Náklady na pokladní a mezibankovní operace 2. Náklady na operace s klienty 3. Náklady na leasing 4. Náklady na emitované dluhopisy 5. Náklady na operace s cennými papíry 6. Náklady na devizové operace 7. Náklady na ostatní operace 8. Všeobecné provozní náklady 9. Tvorba rezerv a opravných položek 10. Ostatní provozní náklady 11. Daň z příjmů z běžné činnosti 12. Zisk z běžné činnosti po zdanění 13. Mimořádné náklady 14. Daň z příjmů z mimořádné činnosti 15. Zisk z mimořádné činnosti po zdanění 16. Zisk za účetní období 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Výnosy z pokladních a mezibankovních operací 2. Výnosy z operací s klienty 3. Výnosy z leasingu 4. Výnosy z operací s cennými papíry 5. Výnosy z devizových operací 6. Výnosy z ostatních operací 7. Použití rezerv a opravných položek 8. Ostatní provozní výnosy 9. Ztráta z běžné činnosti po zdanění 10. Mimořádné výnosy 11. Ztráta z mimořádné činnosti po zdanění 12. Ztráta za účetní období

zdroj: vlastní zpracování

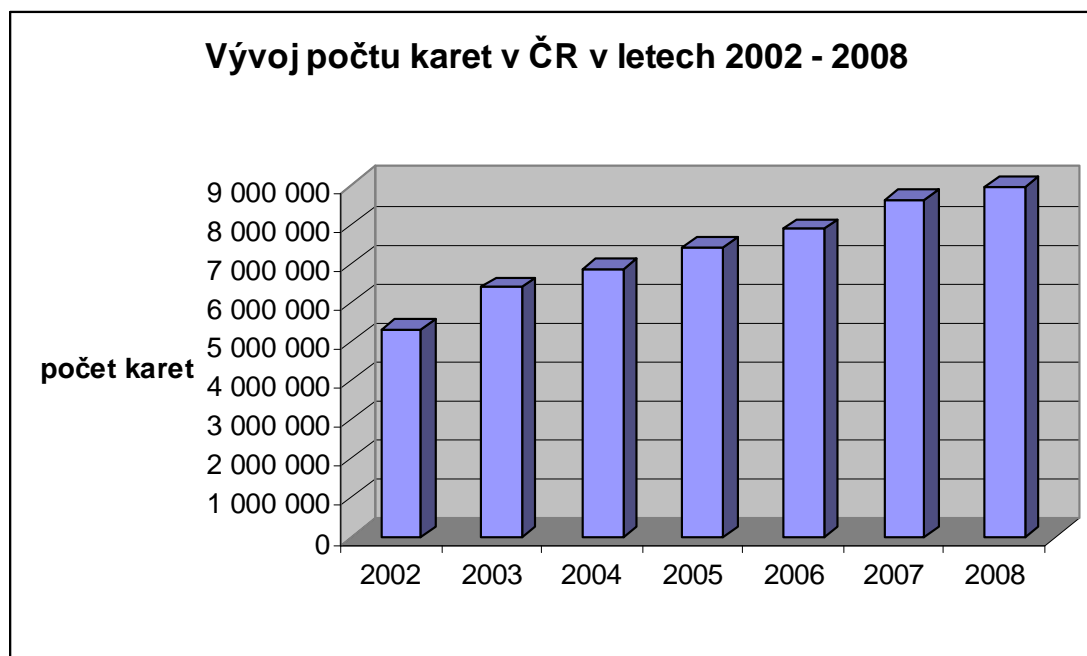
Vývoj platebních karet

Vývoj počtu vydaných platebních karet v ČR 2001 – 2008

Vydané karty	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Karty celkem	5 296 067	6 373 591	6 867 733	7 390 357	7 865 453	8 623 124	8 931 872
Debetní	5 194 057	5 829 857	5 873 728	6 418 446	6 602 775	6 974 147	7 220 667
Kreditní	97 629	203 274	372 933	614 542	885 266	1 212 401	1 276 714
Charge	4 025	335 269	327 115	357 369	377 412	436 576	434 491

zdroj: vlastní zpracování

Vývoj počtu karet v ČR 2002 – 2008

zdroj: vlastní zpracování

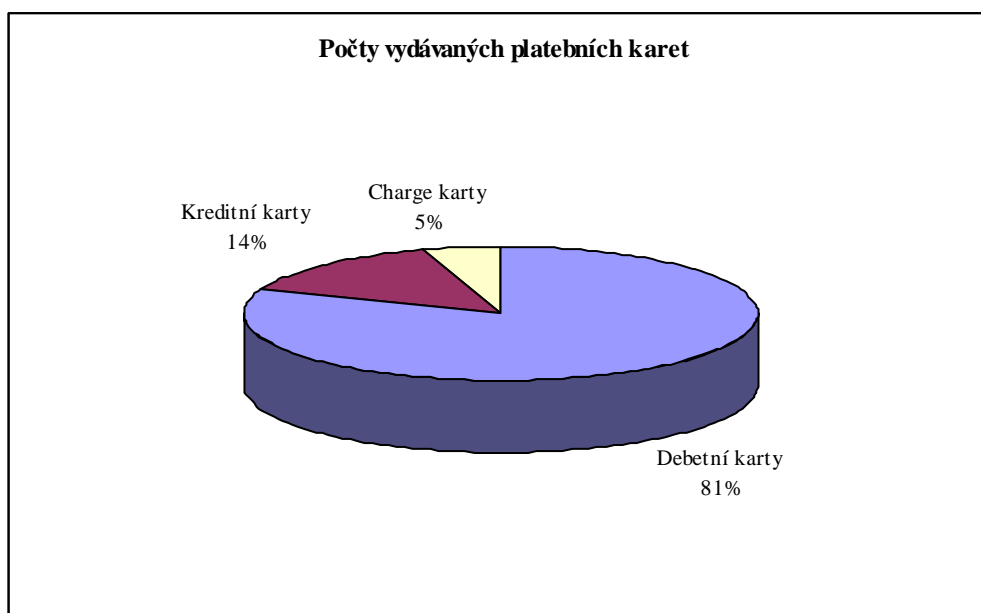

Vydané karty podle značek v kusech k 31. 12. 2008

Vydané karty podle značek (v kusech k 31. 12. 2008)	
MasterCard	1 479 282
MasterCard Electron	54 225
Maestro	1 433 380
VISA	1 084 705
VISA Electron	4 423 099
American Express	19 501
Diners Club	10 981

zdroj: vlastní zpracování

Počty vydaných platebních karet v %

zdroj: vlastní zpracování

Přehled komerčních bank na českém trhu

BANIS kód	Název banky	Základní kapitál	Typ banky
0100	Komerční banka, a. s.	19 004 926 000,-	Banka převážně se zahraniční účastí
0300	Československá obchodní banka, a. s.	5 105 000 000,-	Banka převážně se zahraniční účastí
0600	GE Money Bank, a. s.	510 000 000,-	Banka převážně se zahraniční účastí
0700	Česká národní banka		Centrální banka
0800	Česká spořitelna, a. s.	15 200 000 000,-	Banka převážně se zahraniční účastí
2020	Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ (Holand) N. V. Prague Branch, organizační složka		Pobočka zahraniční banky
2100	Hypoteční banka, a. s.	3 458 107 000,-	Banka s převážně českou účastí
2400	EBanka, a. s.	1 184 500 000,-	Banka převážně se zahraniční účastí
2600	Citibank, a. s.	2 925 000 000,-	Banka převážně se zahraniční účastí
2700	UniCredit Bank Czech Republic, a. s.	5 124 716 000,-	Banka převážně se zahraniční účastí
3500	ING Bank N. V.		Pobočka zahraniční banky
4000	BAWAG Bank CZ, a. s.	1 708 700 000,-	Banka převážně se zahraniční účastí
4300	Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s.	2 131 550 000,-	Banka s převážně českou účastí
5000	CALYON S.A., organizační složka		Pobočka zahraniční banky
5400	ABN AMRO Bank N. V.		Pobočka zahraniční banky
5500	Raiffeisenbank, a. s.	3 614 000 000,-	Banka převážně se zahraniční účastí
5800	J&T BANKA, a. s.	1 838 127 000,-	Banka s převážně českou účastí
6000	PPF banka, a. s.	769 004 328,-	Banka převážně se zahraniční účastí
6100	IC Banka, a. s.	500 000 000,-	Banka převážně se zahraniční účastí

6200	COMMERZBANK Aktiengesellschaft, pobočka Praha		Pobočka zahraniční banky
6210	BRE Bank S. A., organizační složka podniku		Pobočka zahraniční banky
6300	Fortis Bank SA/NV, pobočka Česká republika		Pobočka zahraniční banky
6700	VUB, a. s., pobočka Praha		Pobočka zahraniční banky
6800	Volksbank CZ, a. s.	1 325 400 000,-	Banka převážně se zahraniční účastí
7910	Deutsche Bank Aktiengesellschaft Filiale Prag, organizační složka		Pobočka zahraniční banky
7940	Waldviertler Sparkasse von 1842		Pobočka zahraniční banky
7950	Raiffeisen stavební spořitelna a.s.	650 000 000,-	Banka převážně se zahraniční účastí
7960	Českomoravská stavební spořitelna, a.s.	1 500 000 000,-	Banka s převážně českou účastí
7970	Wüstenrot - stavební spořitelna a.s.	739 200 000,-	Banka převážně se zahraniční účastí
7980	Wüstenrot hypoteční banka, a.s.	600 000 000,-	Banka převážně se zahraniční účastí
7990	Modrá pyramida stavební spořitelna, a.s.	500 000 000,-	Banka s převážně českou účastí
8030	Raiffeisenbank im Stiftland eG pobočka Cheb, odštěpný závod		Pobočka zahraniční banky
8040	Oberbank AG, pobočka Česká republika		Pobočka zahraniční banky
8060	Stavební spořitelna České spořitelny, a.s.	750 000 000,-	Banka s převážně českou účastí
8070	HYPO stavební spořitelna a.s.	500 000 000,-	Banka s převážně českou účastí
8090	Česká exportní banka, a.s., zkráceně ČEB, a.s.	1 850 000 000,-	Banka s převážně českou účastí
8150	HSBC Bank plc - pobočka Praha		Pobočka zahraniční banky
8200	PRIVAT BANK AG der Raiffeisenlandesbank		Pobočka zahraniční banky

zdroj: vlastní zpracování

Výpis z obchodní rejstříku Komerční banky, a. s.

V ý p i s

z obchodního rejstříku, vedeného
Městským soudem v Praze
oddíl B, vložka 1360

Datum zápisu: 5.března 1992
Obchodní firma: Komerční banka, a.s.
Sídlo: Praha 1, Na Příkopě 33 čp. 969, PSČ 114 07
Identifikační číslo: 453 17 054
Právní forma: Akciová společnost

Předmět podnikání:

- I. Předmět podnikání banky vyplývá z ustanovení zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů. Tímto předmětem podnikání je:

- a) přijímání vkladů od veřejnosti,
- b) poskytování úvěrů,
- c) investování do cenných papírů na vlastní účet,
- d) finanční pronájem (finanční leasing),
- e) platební styk a zúčtování,
- f) vydávání a správa platebních prostředků, např. platebních karet, cestovních šeků,
- g) poskytování záruk,
- h) otevírání akreditivů,
- i) obstarávání inkasa,
- j) poskytování investičních služeb zahrnující:

- hlavní investiční službu přijímání a předávání pokynů týkajících se investičních instrumentů na účet zákazníka, a to ve vztahu k investičním instrumentům,
- hlavní investiční službu provádění pokynů týkajících se investičních instrumentů na cizí účet, a to ve vztahu k investičním instrumentům,
- hlavní investiční službu obchodování s investičními instrumenty na vlastní účet, a to ve vztahu k investičním instrumentům,
- hlavní investiční službu obhospodařování individuálních portfolií na základě volné úvahy v rámci smluvního ujednání se zákazníkem, je-li součástí tohoto portfolia některý z investičních instrumentů,
- hlavní investiční službu upisování emise investičních instrumentů nebo její umístování, a to ve vztahu k investičním instrumentům,

a další doplňkové služby

Statutární orgán - představenstvo:

předseda představenstva: Henri Bonnet , dat. nar. 06.07.1949
Praha 5, Smíchov, Tichá 1472/1, PSČ 150 00
den vzniku funkce: 10.září 2009

- předseda představenstva:** Henri Bonnet , dat. nar. 06.07.1949
Praha 5, Smíchov, Tichá 1472/1, PSČ 150 00
den vzniku funkce: 10.září 2009
den vzniku členství v představenstvu: 10.září 2009
- člen představenstva:** Vladimír Jeřábek, r.č. 680407/0790
680407/0790
Brno, Útěchov, Mladá 95/2a, PSČ 644 00
den vzniku členství v představenstvu: 1.června 2008
- člen představenstva:** Peter Palečka, r.č. 591103/6692
Černošice, Jahodová 1565, okres Praha-západ, PSČ 252 28
den vzniku členství v představenstvu: 7.října 2009
- člen představenstva:** Didier Colin, r.č. 630420/7459 630420/7459
Praha 1, Vlašská 5/361, PSČ 110 00
den vzniku členství v představenstvu: 10.října 2008
- člen představenstva:** Patrice Taillandier-Thomas, dat. nar. 12.11.1958
Praha 2, Vinohrady, Belgická 132/14, PSČ 120 00
den vzniku členství v představenstvu: 1.února 2008
- člen:** Jan Juchelka, r.č. 710919/5148 710919/5148
Poděbrady, Poděbrady V, Máchova 92, okres Nymburk
den vzniku členství v představenstvu: 1.července 2006

Jednání za banku:

Za banku jedná ve všech věcech představenstvo jako statutární orgán, a to buď společně všichni členové představenstva, nebo společně libovolní dva jeho členové.

Podpisování: Za banku podepisují buď společně všichni členové představenstva, nebo společně dva libovolní členové představenstva.

Dozorčí rada:

Předseda, místopředseda a členové dozorčí rady

Akcie:

38 009 852 ks kmenové akcie na majitele ve jmenovité hodnotě 500,- Kč
v zaknihované podobě

Základní kapitál: 19 004 926 000,- Kč
Splaceno: 100 %

zdroj: Ministerstvo spravedlnosti České republiky